

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Številka: 35500-3/2020/4

Datum: 4. 6. 2020

Poročilo o izvajanju
Programa ukrepov upravljanja voda v obdobju od
oktobra 2016 do septembra 2018

MAJ 2020

Kazalo vsebine

1. UVOD	7
2. POROČANJE V SKLADU S TRETJIM ODSTAVKOM 15. ČLENA VODNE DIREKTIVE	7
3. Izvajanje ukrepov - TEMELJNI UKREPI	8
1) Dajatve za obremenjevanje voda (Šifra ukrepa: 1ETa)	8
2) Usmeritev sredstev, zbranih z dajatvami za obremenjevanje voda v upravljanje z vodami (Šifra ukrepa: 1ETb2).....	9
3) Ukrepi cenovne politike za gospodarno rabo pitne vode (Šifra ukrepa: 2ETa)	9
4) Ocena povračila finančnih stroškov izvajanja storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (Šifra ukrepa: 4ETa).....	9
5) Ukrepi, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala pri proizvodnji električne energije v velikih hidroelektrarnah (Šifra ukrepa: HM1a).....	9
6) Priprava podrobnejše ocene izvajanja ukrepov, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala, pri proizvodnji električne energije v velikih hidroelektrarnah in po potrebi priprava podrobnejših usmeritev za izvajanje le teh (Šifra ukrepa: HM1b)	11
7) Ukrepi, ki se navezujejo na zagotavljanje dobrega stanja voda, pri proizvodnji električne energije v malih hidroelektrarnah (Šifra ukrepa: HM2a).....	11
8) Posodobitev pogojev za podeljevanje podpor za proizvodnjo električne energije v malih hidroelektrarnah z vidika doseganja dobrega stanja voda (Šifra ukrepa: HM2b).....	12
9) Ukrepi za zagotavljanje prehodnosti za ribe preko prečnih objektov (Šifra ukrepa: HM7a)	12
10) Določitev prioritete za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme na obstoječih prečnih objektih (Šifra ukrepa: HM7b).....	12
11) Ukrepi, ki se navezujejo na zagotavljanje dobrega stanja voda, vezano na hidromorfološke obremenitve (Šifra ukrepa: HM8a)	13
12) Strokovna podlaga za pripravo smernic in mnenj k načrtovanim prostorskim ureditvam (Šifra ukrepa: HM8b1)	13
13) Strokovna podlaga za odločanje v okviru postopka pridobitve vodnih soglasij (Šifra ukrepa: HM8b2)	14
14) Proučitev problematike rečnega sedimenta z vidika doseganja dobrega stanja voda (Šifra ukrepa: HM8b4)	14
15) Ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vnosa tujerodnih vodnih vrst (Šifra ukrepa: BI1.1a).....	15
16) Monitoring tujerodnih vodnih organizmov (Šifra ukrepa: BI1.2a).....	15
17) Izdelava tehničnih smernic za vzrejne objekte za vodne organizme (Šifra ukrepa: BI1.1b)	15
18) Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE (Šifra ukrepa: ON1.1a)	16

19) Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE (Šifra ukrepa: ON1.2a).....	16
20) Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode na območju izven meja aglomeracij (Šifra ukrepa: ON1.3a).....	16
21) Odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode (Šifra ukrepa: ON1.5a).....	17
22) Ravnanje z blatom iz komunalnih čistilnih naprav (Šifra ukrepa: ON2a).....	17
23) Varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Nitrarna direktiva) (Šifra ukrepa: ON3a).....	18
24) ON4a - Ukrepi s področja varovanja voda pred onesnaževanjem s fitofarmaceutskimi sredstvi (Šifra ukrepa: ON4a).....	18
25) ON5a - Ukrepi s področja varovanja voda pred onesnaževanjem s hranili in fitofarmaceutskimi sredstvi iz drugih virov ob površinskih vodah (Šifra ukrepa: ON5a).....	19
26) Preprečitev in zmanjšanje onesnaževanja okolja iz dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Šifra ukrepa: ON7.1 a).....	19
27) Preprečitev in zmanjševanje onesnaževanja okolja iz drugih naprav (Šifra ukrepa: ON7.2a).....	19
28) Tehnične smernice za izvedbo objektov za ponikanje pri posrednem odvajanju odpadnih voda (Šifra ukrepa: ON7b2).....	20
29) Obvladovanje nevarnosti večjih nesreč v katere so vključene nevarne snovi (SEVESO III direktiva) (Šifra ukrepa: ON9a).....	20
30) Ukrepi za varstvo pred onesnaževanjem zaradi nesreč pri prevozu nevarnega blaga v cestnem, železniškem, zračnem in pomorskem prometu – načrti zaščite in reševanja (Šifra ukrepa: ON11a).....	20
31) Ukrepi v zvezi z rabo kemikalij in biocidov (Šifra ukrepa: ON15a).....	20
32) Ukrepi za preprečevanje onesnaževanja voda zaradi ribiške in ribogojске prakse (Šifra ukrepa: ON17a).....	21
33) Prilagoditev izvajanja ribiške in ribogojске prakse (Šifra ukrepa: ON17b).....	21
34) Ukrepi znotraj neposrednih plačil kmetijske politike (zeleno plačilo) (Šifra ukrepa: ON18a).....	21
35) Ukrepi v zvezi z omejevanjem fosfatov in drugih fosforjevih spojin v gospodinjskih detergentih za pranje perila in strojno pomivanje posode (Šifra ukrepa: ON19a).....	22
36) Vodovarstvena območja (Šifra ukrepa: OPZ1.1a).....	22
37) Okrepitev in pospešitev aktivnosti pri sprejemanju predpisov o določitvi in zaščiti vodovarstvenih območij (Šifra ukrepa: OPZ1.2b).....	22
38) Nadomestilo za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima (Šifra ukrepa: OPZ1.2a).....	23
39) Zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v odvisnosti od vode na območjih Natura 2000 (Šifra ukrepa: OPZ2a).....	23
40) Določitev elementov stanja podzemne vode, ki se nanašajo na ekosisteme, ki so neposredno odvisni od podzemne vode (Šifra ukrepa: OPZ2b).....	23
41) Ukrepi na območjih kopalnih voda (Šifra ukrepa: OPZ3a).....	24
42) Program temeljnih ukrepov za ublažitev škodljivih vplivov na stanje vodnih teles zaradi odstopanj od okoljskih ciljev (Šifra ukrepa: OS1a).....	24
43) OS2a - Vodenje in vzdrževanje informacijskega sistema okolja (Šifra ukrepa: OS2a).....	25
44) Informacijski sistem varstva okolja za področje voda (Šifra ukrepa: OS2b).....	25

45) Izdelava načrta upravljanja z morskim okoljem (Šifra ukrepa: OS3.1a)	25
46) Izdelava Načrta upravljanja voda za Vodni območji Donave in Jadranskega morja za obdobje 2021–2027 (Šifra ukrepa: OS3.2a).....	26
47) Preveritev določitve in razvrstitve vodnih teles površinskih voda (Šifra ukrepa: OS3.2b1).....	26
48) OS3.2b2 – Preveritev določitve vodnih teles podzemnih voda (Šifra ukrepa: OS3.2b2).....	26
49) OS3.2b4 - Priprava večletnega podrobnejšega programa na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda (Šifra ukrepa: OS3.2b4).....	27
50) Informiranje in izobraževanje strokovne in splošne javnosti o upravljanju voda (Šifra ukrepa: OS3.2b5).....	27
51) Priprava izbora kazalcev za razglas različnih stopenj jakosti in pragov suš/pomanjkanje vode (Šifra ukrepa: OS3.2b8)	27
52) Preprečevanje in sanacija okoljske škode in odgovornost zanjo (Šifra ukrepa: OS4a).....	28
53) Presoja vplivov na okolje - vpliv na stanje voda (Šifra ukrepa: OS5.1a).....	28
54) Program temeljnih Ukrepov, sprejetih v zvezi s čezmejno presojo vplivov na okolje (Šifra ukrepa: OS5.2a).....	28
55) Preveritev meril za ugotavljanje in vrednotenje vpliva na stanje voda v CPVO, PVO in drugih postopkih (Šifra ukrepa: OS5b).....	29
56) Monitoring površinskih in podzemnih voda (Šifra ukrepa: OS6a).....	29
57) Inšpekcijski nadzor nad obremenjevanjem voda (Šifra ukrepa: OS9a)	30
58) Usmeritev inšpekcijskega nadzora (Šifra ukrepa: OS9b).....	32
59) Zdravstveno ustrezna pitna voda (Šifra ukrepa: OS11a)	32
60) Sistem podeljevanja vodnih pravic (Šifra ukrepa: R1a)	32
61) Sistem za podporo odločanju o rabi voda (Šifra ukrepa: R1b1).....	33
62) Omejitve, prepovedi in pogoji rabe voda (Šifra ukrepa: R3a).....	33
63) Sistem oskrbe s pitno vodo (Šifra ukrepa: R4a)	33
64) Vzpodbujanje učinkovite in trajnostne rabe vode (Šifra ukrepa: R5a)	34
65) Zagotavljanje nadzora nad umetnim napajanjem ali bogatenjem vodnih teles podzemne vode (Šifra ukrepa: R6a)	34
66) Vpeljava obvezne evidence vrtin in toplotnih izmenjevalcev vgrajenih pod površje tal (Šifra ukrepa: R6b1).....	34
67) Vpeljava spodbud za geotermalne pare vrtin in drugi ukrepi za ustavljanje negativnih trendov v termalnih vodonosnikih (Šifra ukrepa: R6b2)	34
68) Vključitev smernic s področja voda v postopek za pridobitev rudarske pravice (Šifra ukrepa: R6b3)	35
69) Varstvo pred škodljivim delovanjem voda (Šifra ukrepa: U1a).....	35
70) Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin (Šifra ukrepa: U2a).....	36
71) Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč (Šifra ukrepa: U3a).....	36
4. Izvajanje ukrepov - DOPOLNILNI UKREPI	36
72) Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva rabe tal v obrežnem pasu na stanje voda (Šifra ukrepa: DUDDS4)	36

73) Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva regulacij in drugih ureditev vodotokov, zadrževalnikov, jezer in obalnega morja na stanje voda (Šifra ukrepa: DUDDS5.2).....	37
74) Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva osuševanja zemljišč na stanje voda (Šifra ukrepa: DUDDS26).....	38
75) Ukrepi za zmanjšanje razpršenega onesnaževanja voda s hranili v kmetijstvu (Šifra ukrepa: DUDDS2).....	38
76) Dopolnilni ukrepi za zmanjšanje razpršenega onesnaževanja površinskih voda s fitofarmaceutskimi sredstvi v kmetijstvu (Šifra ukrepa: DUDDS23).....	39
77) Priprava predloga aktivnosti ukrepov za vodna telesa površinskih voda v slabem stanju zaradi onesnaževanja voda (Šifra ukrepa: DUDDS27).....	40
78) DUDDS28 – Priprava predloga ukrepov za vodna telesa površinskih voda v slabem stanju za reševanje problemov v kvaliteti vode zaradi povišanih koncentracij sulfata.....	40

Seznam uporabljenih kratic:

MOP - Ministrstvo za okolje in prostor
MF - Ministrstvo za finance
MZ - Ministrstvo za zdravje
MJU - Ministrstvo za javno upravo
MZI - Ministrstvo za infrastrukturo
MKGP - Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MO - Ministrstvo za obrambo
URSZR - Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ZRSVN - Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ARSO - Agencija Republike Slovenije za okolje
DRSV - Direkcija RS za vode
IzVRS - Inštitut za vode Republike Slovenije
GeOZS - Geološki zavod Slovenije
ION - Inšpekcija za okolje in naravo
SURS - Statistični urad Republike Slovenije
UVHVVR - Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin
IRSKGLR - Inšpektorat za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo
IRSOP - Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor
IJSVO - informacijski sistem javnih služb varstva okolja
NIJZ - Nacionalni inštitut za javno zdravje
DEM - Dravske elektrarne Maribor
SEL - Savske elektrarne Ljubljana
SENG - Soške elektrarne Nova Gorica
HESS - Hidroelektrarne na spodnji Savi
HE - hidroelektrarna
NUV - Načrt upravljanja voda
PUN2000 - Programom upravljanja območij Natura 2000
OPN - občinski prostorski načrti
DPN - državni prostorski načrti
ESPR - Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo
PE - populacijski ekvivalent
VVO - vodovarstvena območja
FFS - fitofarmaceutska sredstva
RGN - ribiško gojitveni načrt

VTPV - vodna telesa površinskih voda
VTPodV - vodna telesa podzemnih voda
KOPOP - Kmetijsko okoljska podnebna plačila
PVO - presoja vplivov na okolje
CPVO - celovita presoja vplivov na okolje
RTP - razdelilna trafo postaja
KČN - komunalna čistilna naprava
OVD - okoljevarstvena dovoljenja
ENS - Ekspertno numerični sistem
OPVP - območja pomembnega vpliva poplav
PRP - Program razvoja podeželja

1. UVOD

Poročilo o izvajanju Programa ukrepov upravljanja voda v obdobju od oktobra 2016 do septembra 2018 (v nadaljevanju besedila: poročilo) obravnava ključne aktivnosti, ki so bile izvedene v prvih dveh letih od sprejetja Programa ukrepov upravljanja voda, in sicer se poročilo nanaša na obdobje od oktobra 2016 do septembra 2018.

Program ukrepov upravljanja voda je dne 27. 10. 2016 s sklepom št. 35500-7/2016/5 sprejela Vlada Republike Slovenije za izvedbo ciljev, opredeljenih v nacionalnem programu upravljanja z vodami, Načrtu upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021 in Načrtu upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2016-2021.

Načrt upravljanja voda na vodnem območju Donave za obdobje 2016-2021 in Načrt upravljanja voda na vodnem območju Jadranskega morja za obdobje 2016-2021 sta uveljavljena z Uredbo o načrtih upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja (Uradni list RS, št. 67/16).

Program ukrepov upravljanja voda predstavlja nabor temeljnih in dopolnilnih ukrepov za doseganje okoljskih ciljev voda na vodnih telesih površinskih in podzemnih voda. Ukrepi v Programu ukrepov upravljanja voda so razdeljeni v tri skupine, in sicer: temeljni ukrepi »a«, temeljni ukrepi »b« in dopolnilni ukrepi.

Poročilo je pripravljeno na podlagi podatkov in informacij, s katerimi razpolaga MOP, ter podatkov in informacij, ki so jih na MOP poročala ministrstva in organi, ki izvajajo posamezne aktivnosti oziroma ukrepe iz Programa ukrepov upravljanja voda. Poročilo povzema vsebino posameznega ukrepa ter navaja ključne izvedene aktivnosti v obravnavanem obdobju od oktobra 2016 do septembra 2018 (v nadaljevanju: obravnavano obdobje).

Podrobnejše opredelitve ukrepov (opis ukrepa, ocena finančne vrednosti ukrepa, navedba načina uveljavitve ukrepa, navedba nosilcev in izvajalcev izvajanja ukrepa, opredelitev rokov, v katerih mora biti ukrep izveden, ipd.) so podane v obrazcih v Programu ukrepov upravljanja voda in se v poročilu ponovno ne navajajo.

2. POROČANJE V SKLADU S TRETJIM ODSTAVKOM 15. ČLENA VODNE DIREKTIVE

Vodna direktiva v 15. členu določa, da države članice Evropski komisiji v treh letih po objavi vsakega načrta upravljanja voda na vodnih območjih ali njegove posodobitve predložijo začasno poročilo, v katerem je opisan napredek pri izvajanju načrtovanega programa ukrepov. Evropska komisija nato v skladu z 18. členom vodne direktive pripravi poročilo in informira Evropski parlament, Evropski svet in javnost glede napredka pri implementaciji vodne direktive v Evropski Uniji. Predvideno je, da Evropska komisija pripravi implementacijsko poročilo za Evropski parlament in Evropski svet najkasneje do decembra 2020.

Izvleček vsebin tega poročila bo uporabljen za vmesno poročanje Evropski komisiji o napredku pri izvajanju Programa ukrepov upravljanja voda na obrazcih za poročanje skladno z zahtevami Evropske komisije.

3. Izvajanje ukrepov - TEMELJNI UKREPI

Program ukrepov upravljanja voda sestavljajo t. i. temeljni ukrepi »a« in temeljni ukrepi »b«.

Temeljni ukrepi »a« so obstoječi ukrepi oz. ukrepi, ki so v izvajanju na podlagi veljavne zakonodaje ter drugih pravnih aktov in urejajo področje voda, varstva okolja, ohranjanje narave, kmetijstva, energetike, rudarstva, ribištva ipd. Ukrepi izhajajo iz predpisov s področja varstva površinskih in podzemnih voda, urejanja voda, rabe površinskih in podzemnih voda in ekonomskih instrumentov. Gre za ukrepe, ki se v skladu z 57. členom Zakona o vodah (Uradni list RS, št. 67/02, 2/04 – ZZdl-A, 41/04 – ZVO-1, 57/08, 57/12, 100/13, 40/14, 56/15 in 65/20; v nadaljnjem besedilu: Zakon o vodah), ki implementira določbe Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (v nadaljnjem besedilu: vodna direktiva), upoštevajo pri pripravi načrtov upravljanja voda.

Temeljni ukrepi »b« so ukrepi, ki so bili sprejeti s Programom ukrepov upravljanja voda v letu 2016 in dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a« ter odpravljajo predvsem prepoznane pravne, upravne, administrativne ali strokovno raziskovalne vrzeli.

Nosilci oziroma izvajalci temeljnih ukrepov, ki se izvajajo na podlagi veljavne zakonodaje, so v skladu s pristojnostmi, ki izhajajo iz predpisov, lahko ministrstva in organi v sestavi ministrstev, lokalne skupnosti, izvajalci obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode, upravljavci in koncesionarji za posebno rabo vode, povzročitelji obremenitve idr. Nosilci in izvajalci ukrepov so navedeni pri posameznem ukrepu.

1) Dajatve za obremenjevanje voda (Šifra ukrepa: 1ETa)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalec ukrepa je MOP in MF. S cenovno politiko za vode se zagotavlja ustrezen prispevek k povračilu stroškov storitev, povezanih z obremenjevanjem voda, in uporabnike spodbuja h gospodarni rabi naravnih virov. Upoštevanje načela povrnitve stroškov, povezanih z obremenjevanjem voda, se v Sloveniji izvaja na podlagi zakona, ki ureja vode, upoštevanje načela plačila za obremenjevanje okolja pa na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, in sicer se za izvajanje storitev, povezanih z obremenjevanjem voda, plačuje dajatve za obremenjevanje voda. Dajatvi za obremenjevanje voda sta vodno povračilo in okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda. Kritje okoljskih stroškov in stroškov vode kot naravnega vira se izvaja v skladu z načelom »plača povzročitelj obremenitve«. Plačila dajatev so odvisna od obsega storitve, povezane z obremenjevanjem voda (onesnaženje, količina odvzema,...). Ukrep se nanaša na izvajanje Zakona o vodah in Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, 21/18 – ZNOrg in 84/18 – ZIURKOE; v nadaljevanju besedila: Zakon o varstvu okolja), in sicer na izvajanje Uredbe o okoljski dajatvi za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda (Uradni list RS, št. 80/12 in 98/15) in Uredbe o vodnih povračilih (Uradni list RS, št. 103/02 in 122/07). V obdobju 2016 -2017 je bilo obračunano vodno povračilo za posebno rabo vode v skupni višini 61.245.424,61 EUR in za okoljsko dajatev komunalne in industrijske odpadne vode 48.371.788,30 EUR.

2) Usmeritev sredstev, zbranih z dajatvami za obremenjevanje voda v upravljanje z vodami (Šifra ukrepa: 1ETb2)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalci ukrepa so MOP, MF in MJU. Temeljni ukrep »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. V skladu z zakonom, ki ureja vode, in zakonom, ki ureja varstvo okolja, država z dajatvami za obremenjevanje voda pospešuje in spodbuja doseganje ciljev varstva okolja. Dajatve za obremenjevanje voda so plačilo za vodno pravico in vodno povračilo ter okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odvajanja odpadnih voda. Skladno z veljavno zakonodajo bi se morala sredstva, zbrana z dajatvami za obremenjevanje voda, porabljati za doseganje ciljev upravljanja voda. Zaradi zagotavljanja namenske porabe sredstev, zbranih z dajatvami za obremenjevanje vode, se izvede sprememba predpisov, ki opredeljujejo porabo sredstev, zbranih z dajatvami za obremenjevanje voda. Predvidi se spremembe, s katerimi se sredstva, zbrana z dajatvami za obremenjevanje voda, porabijo izključno za doseganje ciljev na področju upravljanja voda.

3) Ukrepi cenovne politike za gospodarno rabo pitne vode (Šifra ukrepa: 2ETa)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalci ukrepa so izvajalci obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo. S cenovno politiko se spodbuja gospodarno rabo pitne vode. Poleg ekonomskih instrumentov iz ukrepa »Dajatve za obremenjevanje voda (Šifra ukrepa: 1ETa)« se gospodarno rabo pitne vode spodbuja s ceno porabe pitne vode, ki se v primeru, da je poraba večja od normirane, poviša za 50 %. Pravno podlago oblikovanja cen storitev za oskrbo s pitno vodo predstavlja Uredba o metodologiji za oblikovanje cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 87/12, 109/12 in 76/17). V 2017 je bilo po podatkih SURS za javni vodovod načrpane za 4,7 % več vode kot v 2016. Skoraj vsa voda (99,2 %) je bila načrpana iz podzemnih virov. Gospodinjstva so jo porabila približno enako količino kot v letu 2016, proizvodne in storitvene dejavnosti pa so je porabile za 11,4 % več kot v letu 2016. Po podatkih SURS je v obravnavanem obdobju letna količina dobavljene vode gospodinjstvom iz javnega vodovoda znašala 38 m³/prebivalca (38 m³/prebivalca za leto 2016 in 38 m³/prebivalca za leto 2017).

4) Ocena povračila finančnih stroškov izvajanja storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (Šifra ukrepa: 4ETa)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalci ukrepa so izvajalci obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Upoštevanje načela povračila stroškov je treba zagotoviti tudi v primeru storitev gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Podatki o izvajanju gospodarskih javnih služb oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode se zbirajo v informacijskem sistemu javnih služb varstva okolja (IJSVO) in predstavljajo osnovo za analizo cen storitev in za oceno stopenj povračila finančnih stroškov za storitvi gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo ter odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

5) Ukrepi, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala pri proizvodnji električne energije v velikih hidroelektrarnah (Šifra ukrepa: HM1a)

Nosilci in izvajalci ukrepov so Dravske elektrarne Maribor, Savske elektrarne Ljubljana, Soške elektrarne Nova Gorica in Hidroelektrarne na spodnji Savi. Ukrepi, ki jih upravljavci in koncesionarji za posebno rabo vode upoštevajo v povezavi z vodnim režimom in rabo vode, so zagotovitev poplavne varnosti, preprečitev škodljivega odlaganja gramoza in plavin, izvajanje

obstojećih in prihodnjih vodnih pravic. Prav tako morajo upravljavci in koncesionarji za posebno rabo vode izvajati ukrepe za zagotovitev biološke raznovrstnosti, varovanje kakovosti voda, varovanje naravnih vrednot in kulturne dediščine ter ukrepe za zagotavljanje turistične in rekreacijske dejavnosti. Pri izkoriščanju vodnega energetskega potenciala upravljavci in nosilci koncesije za posebno rabo vode upoštevajo najvišje in najnižje kote v zaježitvah in hitrosti sprememb gladin. **Soške elektrarne Nova Gorica d.o.o.** so na MOP poročale, da je v obravnavanem obdobju za strojno čiščenje zamuljenega dna vodnega telesa pripravil Program rednih vzdrževalnih del, ki je bil usklajen z vsemi nosilci urejanja prostora in potrjen pri koncedentu (MOP). SENG je v obravnavanem obdobju izvajal ukrepe po potrjenem planu. Za hidroenergetsko izrabo vodotoka Soče, Idrijce in Bače na odseku od Tolmina do državne meje z Italijo se je v obravnavanem obdobju kontinuirano skrbelo za vlaganje vodnih organizmov, kar je potekalo pod nadzorom Zavoda za ribištvo RS in lokalnih ribiških družin. SENG ukrep izvaja z rednimi okoljskimi pregledi in z izvajanjem monitoringa na koncesijskem območju reke Soče. SENG je v navedenem obdobju izvajal redni obratovalni monitoring: v času rednega obratovanja hidroelektrarn so se merili ključni okoljski parametri, kot so stanje (ob)vodne flore in favne, ekološko sprejemljiv pretok, dinamika rečnega dna in erozija brežin ter seizmološko stanje. Prav tako je izvajal ukrep premeščanja za ekološki tip reke značilnih rinjenih plavin kontinuirano izvaja. Odvisno od hidrologije, oz. ob visokih vodah se je, skladno z obratovalnimi navodili SENG, pristopilo k odpiranju zapornic pretočnih polj vseh treh pregrad in tako omogočil transport rinjenih plavin dolvodno od pregrade. V času izvajanja obnove hidromehanske opreme na jezu Podselo od 3.1.2018 do 9.3.2018 je bila akumulacija HE Dobljar popolnoma prazna, kar je omogočilo hidravlični transport plavin in sedimentov dolvodno po strugi. **Dravske elektrarne Maribor d.o.o.** so na MOP poročale, da je v obravnavanem obdobju potekala izdelava projektov za: čiščenje sedimentov za akumulacijo HE Ožbalt, čiščenja pregrad na Trbonjski reki in Dravškem potoku, čiščenja sedimentov za akumulacijo HE Vuzenica, za ekološko sanacija obrežja Ptujskega jezera, ohranjanje energetskega potenciala akumulacij v Mariborskem otoku, ohranjanja energetskega potenciala akumulacijah HE Ožbalt, HE Vuzenica, HE Vuhred in Ptujsko jezero, upravljanje s sedimenti v akumulacijskih bazenih in denivelacije dna na odseku plitvine v bazenu HE Mariborski otok. Izvedeno je bilo odstranjevanje mulja v akumulaciji HE Dravograd in HE Vuhred in odstranjevanje mulja v akumulaciji HE Ožbalt in akumulacijskem bazenu HE Mariborski otok. Izvedena sta bila sistematičen zajem in analiza podatkov iz različnih vidikov (obratovanje, ekologija, vodni režim, druga raba), analiza problemskih sklopov, povzeti ukrepi po NUV, katerih nosilec so DEM. Različni scenariji (nabor ukrepov) so bili ovrednoteni tako z obratovalnega kot ekonomskega in ekološkega vidika in kot rezultat je bil predlagan z vseh vidikov najbolj ugoden nabor ukrepov. Iz vidika vplivov verige HE na naravno okolje je bilo izvedeno noveliranje modela z ukrepi NUVII ter dodanimi v vmesnem času izvedenimi ukrepi/deli za akumulacijo Formin. V zvezi z izgradnjo prehoda za vodne organizme na jezovni pregradi v Markovcih so potekale aktivnosti za pridobitev gradbenega dovoljenja. Aktivnosti v zvezi z namestitvijo odmrlih dreves se na vodnem telesu Ptujsko jezero ne izvaja, ker za to ni primernih lokacij, saj bi s sidranjem odmrlih dreves lahko bila ogrožena poplavna varnost in bi lahko predstavljal potencialno nevarnost za zamašitev pretočnega jaška na jezovni zgradbi elektrarne. Izvajala so se dela črpanja sedimenta in odlaganje le tega na asfaltirane brežine Ptujskega jezera v želji po renaturaciji brežin in vzpostavitvi naravno značilnega obrežnega pasu. V zvezi z sonaravnimi ureditvami na območjih togih asfaltnih in betonskih zavarovanj brežin je bila izvedena renaturacija nadaljnjih 400 m asfaltne obloge na desni strani Ptujskega jezera. **Savske elektrarne Ljubljana** so na MOP poročale, da je bilo v obravnavanem obdobju izvedeno strojno čiščenje zamuljenega dna vodnega telesa - Obnova HE Moste (talni izpust). Izveden je bil geotehnični pregled brežin akumulacij in podslapja HE - analiza hidromorfoloških elementov kot podlaga za ugotavljanje ekološkega potenciala močno preoblikovanih vodnih teles. Izvedeno je bilo batimetrično snemanje, ki se nanaša na spremembe globin, morfologijo akumulacij HE - analiza hidromorfoloških elementov kot podlaga za ugotavljanje ekološkega potenciala močno preoblikovanih vodnih teles in monitoring vode in sedimenta v akumulacijskih bazenih HE. **Hidroelektrarne na Spodnji Savi, d.o.o.** so na MOP

poročale, da je bila v obravnavanem obdobju izvedena izdelava študije Dolgoročni program zaščite akumulacij HE Krško, Brežice in Mokrice z uporabo ekoremediacij, ki obravnava izvedbo ekoremediacijskih ukrepov v akumulacijah HE na spodnji Savi (tudi HE Boštanj) za zmanjšanje posledic evtrofikacije voda. Za verigo HE na spodnji Savi se je pretok reke Save uravnaval v skladu s koncesijsko pogodbo. Transport rinjenih in lebdečih plavin je v verigi HE na spodnji Savi (vključno s HE Arto - Blanca) omogočen z nizkim pragom in odpiranjem zapornic prelivnih polj. V skladu s čistopisom koncesijske pogodbe in določili okoljevarstvenih soglasij in poročil o vplivih na okolje za posamezno HE se redno izvaja monitoring prodonosnosti in sedimentacije z namenom pridobivanja podatkov o odlaganju proda oziroma poglobljanju struge reke Save in posledično pravočasnega odvzema odvečnih naplavin.

6) Priprava podrobnejše ocene izvajanja ukrepov, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala, pri proizvodnji električne energije v velikih hidroelektrarnah in po potrebi priprava podrobnejših usmeritev za izvajanje le teh (Šifra ukrepa: HM1b)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MZI, pri izvajanju ukrepa pa sodeluje tudi MOP. Temeljni ukrep »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Ukrep vključuje pripravo podrobnejšega pregleda ukrepov, ki se nanašajo na zagotavljanje dobrega ekološkega potenciala in so določeni v koncesijskih aktih in pogodbah, vezanih na proizvodnjo električne energije v velikih hidroelektrarnah, in v okviru temeljnega ukrepa HM1a. Za posamezne ukrepe se pripravi poročilo o izvajanju ukrepov, ki zajema tudi oceno stroškov za njihovo izvajanje. Poročila o izvajanju ukrepov se preveri z vidika ocene vpliva na zagotavljanje dobrega ekološkega potenciala. Glede na oceno poročila se po potrebi pripravijo usmeritve za izboljšano izvajanje ukrepov oziroma se pripravi predlog za izvajanje novih dopolnilnih ukrepov. Izvedba ukrepa je predvidena po korakih: 1. priprava podrobnejšega pregleda ukrepov, ki se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala na velikih hidroelektrarnah, 2. izdelava poročila o izvajanju ukrepov in 3. preveritev ustreznosti izvajanja ukrepov, po potrebi priprava usmeritev za izvajanje in priprava predloga za izvajanje novih dopolnilnih ukrepov. Ta informacija je pravilna, vendar mora MZI preveriti ustreznost izvajanja ukrepov in po potrebi pripraviti usmeritev za izvajanje obstoječih ukrepov in predlog za izvajanje novih dopolnilnih ukrepov. Pripravljene usmeritve s strani MZI in MOP se bodo nato v nadaljevanju uskladile v okviru priprave sprememb in dopolnitev Programa ukrepov upravljanja voda za naslednja načrta upravljanja voda na vodnih območjih. MZI je v okviru letnega poročila podalo samo informacijo, da nalogo izvajajo podjetja za proizvodnjo električne energije v velikih HE (DEM, SEL, SENG). MOP s strani MZI ni prejel informacij o tem, katere aktivnosti iz ukrepa so bile izvedene s strani MZI. Predmetni ukrep je namenjen povečanju učinkovitosti izvajanja ukrepa HM1a oziroma ukrepov, ki jih izvajajo koncesionarji in se navezujejo na doseganje dobrega ekološkega potenciala pri proizvodnji električne energije v velikih hidroelektrarnah.

7) Ukrepi, ki se navezujejo na zagotavljanje dobrega stanja voda, pri proizvodnji električne energije v malih hidroelektrarnah (Šifra ukrepa: HM2a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MZI. Proizvodne naprave obnovljivih virov energije, ki izkoriščajo energetski potencial vodotokov, lahko prejmejo podpore le za količino električne energije, ki je proizvedena z zagotavljanjem ekološko sprejemljivega pretoka. Če proizvodna naprava obnovljivih virov energije ne upošteva zagotavljanja ekološko sprejemljivega pretoka, se odločba o dodelitvi podpore razveljavi, pogodba o zagotavljanju podpor pa preneha veljati. Taka proizvodna naprava obnovljivih virov energije ni upravičena do vnovične pridobitve odločbe o dodelitvi podpore. MZI je v okviru letnega poročila podalo informacijo, ki se je nanašala na pretekle aktivnosti glede načrtovanja novih območij za male hidroelektrarne, kar pa ni vsebina tega ukrepa. MOP s strani MZI ni prejelo informacij glede števila malih hidroelektrarn, ki

prejemajo podporo v skladu s pogoji iz Uredba o podporah elektriki, proizvedeni iz obnovljivih virov energije in v sproizvodnji toplote in elektrike z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 74/16) oz. drugih ključnih informacij glede izvajanja predmetne uredbe.

8) Posodobitev pogojev za podeljevanje podpor za proizvodnjo električne energije v malih hidroelektrarnah z vidika doseganja dobrega stanja voda (Šifra ukrepa: HM2b)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MZI. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Ukrepi predvideva nadgradnjo pogojev za podelitev podpor za proizvodnjo električne energije v malih hidroelektrarnah z namenom preprečevanja poslabšanja stanja voda oziroma njegovega izboljšanja. V skladu s predpisom, ki ureja podporo električni energiji, proizvedeni iz obnovljivih virov energije, na način, da bodo podpore namenjene le tistim malim hidroelektrarnam, kjer bo pri proizvodnji električne energije zagotovljena izvedba vseh ukrepov za doseganje ciljev upravljanja voda (npr. zagotavljanje ekološko sprejemljivega pretoka, omogočanje migracije vodnih organizmov, omogočanje premeščanja sedimenta). Izvedba ukrepa je predvidena po korakih: 1. posodobitev predpisa, ki se navezuje na podeljevanje podpor za proizvodnjo električne energije iz hidroelektrarn, in 2. izvajanje posodobljenega predpisa pri podeljevanju podpor za proizvodnjo električne energije iz hidroelektrarn. MZI je na MOP poročalo, da je Vlada RS v letu 2016 na predlog MZI izdala novo Uredbo o podporah elektriki, proizvedeni iz obnovljivih virov energije in v sproizvodnji toplote in elektrike z visokim izkoristkom (Uradni list RS, št. 74/16). V okviru ukrepa je tako bil izveden prvi korak, in sicer posodobitev predpisa, ki se navezuje na podeljevanje podpor za proizvodnjo električne energije iz hidroelektrarn. Predmetna uredba v 12. členu določa: »Za elektriko iz proizvodnih naprav, ki izkoriščajo energetski potencial vodotokov, se lahko na podlagi te uredbe podeljujejo podpore hidroelektrarnam, ki jim je bila vodna pravica podeljena na podlagi zakona, ki ureja vode.« MZI ni poročalo informacije o podeljenih podporah glede na nadgrajene pogoje.

9) Ukrepi za zagotavljanje prehodnosti za ribe preko prečnih objektov (Šifra ukrepa: HM7a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MKGP in povzročitelj obremenitve. Ukrepi se nanašajo na izvajanje Zakona o sladkovodnem ribištvu (Uradni list RS, št. 61/06). Upravljanje rib med drugim obsega tudi naloge v zvezi z ohranjanjem ugodnega stanja rib in doseganja dobrega ekološkega stanja voda. Vsak poseg v ribiški okoliš mora biti načrtovan in izveden na način, ki v največji mogoči meri zagotavlja ohranjanje rib, njihove vrstne pestrosti, starostne strukture in številčnosti. Gradnje objektov, ki se izvajajo na vodnih in priobalnih zemljiščih po predpisih o graditvi objektov, se lahko izvajajo po predhodni pridobitvi soglasja Zavoda za ribištvo Slovenije. Zaradi prehajanja rib čez grajene objekte v vodah mora investitor zagotoviti ustrezen prehod za ribe. Funkcionalnost prehoda zagotavlja lastnik oziroma najemnik objekta. Zavod za ribištvo Republike Slovenije v sodelovanju z izvajalcem ribiškega upravljanja izda mnenje o vplivu posega na stanje rib v postopku izdaje vodne pravice po predpisih o vodah. Določbe veljajo tako za obstoječe kot nove prečne objekte. MKGP za obravnavano obdobje na MOP ni poročalo aktivnosti, izvedenih v okviru ukrepa. MKGP v poročilu navaja, da ukrep izvaja MOP, kar pa ne drži. MOP je mnenja, da mora ustrezno poročilo o izvajanju predmetnega ukrepa pripraviti MKGP, ki je pristojno za izvajanje Zakona o sladkovodnem ribištvu.

10) Določitev prioritet za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme na obstoječih prečnih objektih (Šifra ukrepa: HM7b)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalca ukrepa sta MOP in MKGP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«.

Namen ukrepa je izboljšanje ekološkega stanja voda, v okviru katerega je treba določiti prednostne obstoječe prečne objekte za vzpostavitev prehodnosti za vodne organizme. Obstoječe prečne objekte je treba razvrstiti glede na nujnost za vzpostavitev prehodnosti, in sicer s ciljem izboljšanja ekološkega stanja voda ob upoštevanju strokovnih kriterijev, kot so lokacija prečnega objekta glede na prisotnost ribjih združb, oddaljenost objekta od izliva vodotoka, dolžina (z izgradnjo prehoda) vzpostavljene selitvene poti idr. Na podlagi analize navedenih podatkov se določijo prednostni objekti za sistematično izboljševanje prehodnosti za vodne organizme, ki se vključijo v ustrezne programe (npr. program vzdrževanja vodne infrastrukture, v okviru katerega se npr. izgradnja prehoda za vodne organizme izvede v sklopu predvidene sanacije obstoječega prečnega objekta) oziroma upravne postopke (npr. podelitev vodne pravice, zlasti vezano na podaljševanje veljavnosti vodne pravice, kjer se lahko kot pogoj za podaljšanje vodne pravice imeniku vodne pravice kot omilitveni ukrep določi izgradnja prehoda za vodne organizme). V okviru ukrepa se preučijo različne možnosti za izvedbo ukrepa (od izgradnje ribje steze, premeščanja rib idr.). V obravnavanem obdobju je Zavod RS za varstvo narave v skladu s Programom upravljanja območij Natura 2000 (PUN2000) pripravil izbor območij, kjer bi bilo prioriteto treba zagotoviti prehodnost vodnih organizmov s stališča doseganja ciljev na Natura 2000 območjih. MKGP je v okviru poročila o izvajanju ukrepa na MOP poročalo, da so bili v Programu upravljanja rib v celinskih vodah RS do leta 2021 določeni statusi večine prečnih pregrad na vodotokih in da je dogovorjeno, da se pri rekonstrukciji posamezne obstoječe prečne pregrade predvidi in izvede vse ukrepe za omogočanje prehoda rib.

11) Ukrepi, ki se navezujejo na zagotavljanje dobrega stanja voda, vezano na hidromorfološke obremenitve (Šifra ukrepa: HM8a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Ukrep se nanaša na izvajanje Zakona o vodah v zvezi s pogoji, omejitvami in ukrepi, ki se nanašajo na preprečevanje poslabšanja oziroma izboljšanje stanja voda glede na hidromorfološke obremenitve. Ključna mehanizma za izvajanje predpisanih zahtev sta vodno soglasje in vodna pravica in se izvajajo v okviru rednih nalog DRSV.

12) Strokovna podlaga za pripravo smernic in mnenj k načrtovanim prostorskim ureditvam (Šifra ukrepa: HM8b1)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Z namenom preprečevanja poslabšanja stanja površinskih in podzemnih voda je bilo treba izdelati smernice za blaženje negativnih vplivov gradnje oziroma vzpostavitve novih urbaniziranih in intenzivnih kmetijskih površin. V smernice so bile vključene sodobne prakse prostorskega načrtovanja, ki se navezujejo na vzpostavitev ali povečanje naravnih retencijskih površin (npr. lokalni suhi zadrževalniki padavinske vode, ponikalnice, prepustne tlakovane površine, vegetacijski pasovi, zelene strehe), s katerimi se zmanjšujejo negativni vplivi, predvsem hiter odtok in posledično poplavni val ter spiranje onesnaževal in drugih finih delcev v površinske ali podzemne vode. V obravnavanem obdobju je DRSV posodobila Splošne smernice s področja upravljanja z vodami za pripravo občinskih prostorskih načrtov (OPN) in državnih prostorskih načrtov (DPN) ter Usmeritve s področja upravljanja z vodami za pripravo gozdnogospodarskih načrtov iz vidika vključevanja ciljev stanja voda. Ukrep je izveden.

13) Strokovna podlaga za odločanje v okviru postopka pridobitve vodnih soglasij (Šifra ukrepa: HM8b2)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. V okviru ukrepa se je z namenom nadgrajevanja strokovnih podlag za odločanje v postopkih odločanja o pridobitvi vodnega soglasja dopolnila zbirka možnih sonaravnih ureditev voda, ki podaja informacijo o učinkovitosti posameznih ukrepov, stroških, časovni zahtevnosti ukrepov in omogoča izmenjavo idej in izkušenj s področja sonaravnega urejanja voda, predstavlja nove tehnike urejanja, omogoča promocijo projektantskega znanja ter pripomore k boljšemu razumevanju pomena sonaravnega urejanja voda. Informacije, zbrane v zbirki sonaravnih ureditev, so in bodo v prihodnje tudi vodilo za nadgrajevanje smernic za sonaravno urejanje voda ter opredelitev dobrih praks urejanja voda. Za potrebe dopolnjevanja zbirke je treba investitorju sonaravnega posega ob izdanem vodnem soglasju v izpolnitev posredovati tudi vprašalnik z zahtevanimi informacijami o izvedenem sonaravnem posegu v prostor. V obravnavanem obdobju so bile s strani DRSV v okviru ukrepa pripravljene Splošne smernice s področja upravljanja z vodami, ki zajemajo tudi usmeritve za pridobivanje vodnega soglasja in v okviru katerih je pripravljena Priloga 3, ki navaja vsebino študije presoje vplivov novih posegov na stanje voda. V okviru ukrepa so bile izdelane usmeritve za izvajanje posegov z vidika zmanjševanja negativnih vplivov posegov na stanje voda (vezano na hidromorfološke obremenitve). Navedne usmeritve se postopoma vključujejo v pripravo idejnih zasnov za posamezne ureditve. Z namenom konkretizacije usmeritev za izvedbo posegov so bile s strani IzVRS pripravljene tudi strokovne podlage, v katerih je podrobneje analiziran vpliv posameznih ureditev na stanje voda (tako za vodotoke, jezera in obalno morje), prav tako so bile v strokovnih podlagah določene hidromorfološke spremenljivke, ki so ključne pri oceni vplivov na stanje voda. Ukrep je izveden.

14) Proučitev problematike rečnega sedimenta z vidika doseganja dobrega stanja voda (Šifra ukrepa: HM8b4)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. V okviru ukrepa je predviden pregled zajetih podatkov o suspendiranem in rinjenem sedimentu na vodotokih, zberejo in pregledajo se izvedene študije ter nacionalni in mednarodni projekti, ki naslavljajo problematiko sedimenta, predvsem z vidika doseganja okoljskih ciljev (preprečevanje slabšanja stanja voda in doseganje dobrega stanja voda). Pregledajo se tudi meddržavne obveznosti, vezane na prekomejno premeščanje sedimenta, ter pripravijo izhodišča za celovito obravnavo problematike, s poudarkom na učinkovitih ukrepih za izboljšanje problematike sedimenta v vodotokih. Izvedba ukrepa vključuje izdelavo strokovnih podlag za celovito obravnavo problematike sedimenta z vidika doseganja okoljskih ciljev. V obravnavanem obdobju je ARSO izvajala monitoring suspendiranih snovi na devetih merilnih mestih državne hidrološke službe. Podatki meritev motnosti in suspendiranih snovi so obdelani in javno dostopni. Rezultati meritev se objavljajo v letnih poročilih o monitoringu. V okviru meddržavnega sodelovanja (Stalne slovensko-avstrijske komisije za Dravo) se poroča in izmenjuje podatke o motnosti Drave. Sodelovanje o izvajanju monitoringa sedimentov poteka tudi z državno hidrološko službo Hrvaške. ARSO sodeluje tudi v projektih, katerih vsebina se nanaša na hidromorfologijo in sedimente. Je pridružen opazovalec v projektu HyMoCARES, katerega tema je monitoring sedimentov Alpskih rek. V projektu goMURra (Interreg SI-A) ARSO sodeluje kot partner, tematika sedimentov pa je vključena v izdelavo ocene hidromorfoloških elementov Mure. DRSV je kot opazovalec vključena v projekt Danube Sediment Management - Restoration of the Sediment Balance in the Danube River, katerega namen je priprava usklajenih smernic za upravljanje s sedimentom (za različne sektorje - hidroenergetika, poplavna ogroženost, plovba, kmetijstvo idr.).

15) Ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje vnosa tujerodnih vodnih vrst (Šifra ukrepa: BI1.1a)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalca ukrepa sta MOP in MKGP. Zakon, ki ureja ohranjanje narave, določa obveznost pridobitve dovoljenja za naselitev rastlin ali živali tujerodnih vrst, kar ministrstvo lahko izjemoma dovoli, če se v postopku presoje tveganja za naravo ugotovi, da poseg v naravo ne bo ogrozil naravnega ravnovesja ali sestavin biotske raznovrstnosti. Predpisi nadalje določajo omejevanje ali prepoved uporabe tujerodnih vrst za potrebe gojenja ter vlaganja tujerodnih vrst v ribiške okoliše za potrebe ribolova, izvajanje preventivnih ukrepov za preprečitev namernega in nenamernega vnosa, direktno odstranjevanje tujerodnih vodnih vrst, zlasti invazivnih, pogoje za vzrejo, vlaganje rib ter način ribolova. V obravnavanem obdobju so se poleg rednih nalog izdajanja ustreznih dovoljenj na podlagi Zakona o ohranjanju narave izvajali tudi ukrepi zgodnjega odkrivanja in hitre odstranitve v primerih novih odkritij naselitve invazivnih tujerodnih rakov oziroma njihovo obvladovanje (npr. obvladovanje raka trnavca v gramoznicah ob Dravi pri Markovcu). Izvaja se tudi osveščanje o problematiki invazivnih tujerodnih vrst za splošne javnosti, ribiške družine in ribiče na splošno (na primer projekt Ujemite naravo! in Life for Lasca). V obravnavanem obdobju sta bili v naravi zaznani 2 novi tujerodni vodni vrsti s seznama invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Evropsko unijo. Trenutno je v Sloveniji v naravi 6 vodnih vrst s seznama invazivnih tujerodnih vrst, ki zadevajo Evropsko unijo.

16) Monitoring tujerodnih vodnih organizmov (Šifra ukrepa: BI1.2a)

Nosilca in izvajalca ukrepa sta MOP in MKGP. Podatke o prisotnosti tujerodnih vodnih organizmov se pridobiva na podlagi zakona, ki ureja sladkovodno ribištvo, zakona, ki ureja morsko ribištvo, ter na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja. Podatke o prisotnosti tujerodnih vrst se pridobiva tudi v okviru monitoringa za oceno stanja ohranjenosti Natura 2000 vrst, ki poteka na način vzorčenja vseh vrst tiste taksonomske skupine in zajame tudi tujerodne vrste. Podatke o tujerodnih vrstah se pridobiva tudi v okviru monitoringov na zavarovanih območjih. Izvaja se spremljanje vrstne pestrosti in abundance tujerodnih vrst v slovenskem morju (javno naročilo financirano iz ESPR). Za invazivno tujerodno vrsto signalni rak (*Pacifastacus leniusculus*) se je v letu 2018 izvedla raziskava razširjenosti v vodotokih vzhodne Slovenije. Podatki o prisotnosti invazivnih tujerodnih vrst se spremljajo tudi s pomočjo ljudske znanosti preko aplikacij razvitih v projektih, kot je na primer Ujemite naravo! (<http://www.ckff.si/projekt.php?pid=47>). V okviru monitoringa vrst Natura 2000 je bilo v obdobju 2016 do 2018 izveden monitoring za 18 vrst rib in za eno vrsto raka.

17) Izdelava tehničnih smernic za vzrejne objekte za vodne organizme (Šifra ukrepa: BI1.1b)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MKGP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Zaradi preprečevanja uhajanja gojenih vrst vodnih organizmov iz vzrejnih objektov za vodne organizme ter preprečevanja oziroma zmanjševanja obremenjevanja voda iz teh vzrejnih objektov je treba zagotoviti ustrezno tehnično izvedbo samih vzrejnih objektov. V ta namen je treba pripraviti smernico za tehnično ureditev objektov in tehnično sanacijo obstoječih objektov, ki povzročajo negativne vplive na vode. Zaradi optimizacije pozitivnih vplivov se v pripravo tehničnih smernic vključi tudi usmeritve ihtiologa za varovanje vrst in habitatov v vodnih telesih površinskih voda, zlasti z vidika čiščenja odpadnih voda, ekološko sprejemljivega pretoka, migracije rib preko pregrad in ohranjanja naravnega hidromorfološkega pretoka. Izvedba ukrepa je predvidena po korakih: 1. sodelovanje pri pripravi novega zakona o živinoreji, 2. pregled iztokov pri vzrejnih objektih, 3. ocena stanja o možnosti prehajanja gojenih organizmov v vodotoke in jezera za različne tipe vzrejnih objektov ter možnost obremenjevanja voda in 4. izdelava tehničnih smernic za vzrejne objekte. MKGP je na MOP poročalo, da so se v obravnavanem obdobju

pripravljale strokovne podlage za pripravo tehničnih smernic. Izvajanje ukrepa zamuja, saj je predviden časovni okvir za izvajanje ukrepa določen za obdobje 2017 – 2018.

18) Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE (Šifra ukrepa: ON1.1a)

Nosilec ukrepa so lokalne skupnosti. Izvajalec ukrepa so lokalne skupnosti in izvajalci obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Predpisi s področja varstva okolja določajo oskrbovalne standarde in zahteve v zvezi z odvajanjem in čiščenjem komunalne odpadne vode iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2000 PE, vključno z mejnimi vrednostmi emisij pri odvajanju komunalne odpadne vode, ter obvezne naloge obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v teh aglomeracijah. V okviru Operativnega programa odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode (v nadaljnjem besedilu: OP odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode), sprejetem v letu 2005 in noveliranem v letu 2011, so bile določene aglomeracije s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE, in zahteve predpisov za te aglomeracije podrobneje razčlenjene. Za lastnike objektov na območju, ki je opremljeno z javno kanalizacijo, je priključitev na javno kanalizacijo obvezna. Za obravnavano obdobje podatki iz informacijskega sistema javnih služb varstva okolja (IJSVO), izkazujejo naslednje stopnje priključenosti v aglomeracijah z obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE. Na dan 31.12.2016 je bila priključenost na javno kanalizacijsko omrežje 90,7 % obremenitve aglomeracij in priključenost na komunalno čistilno napravo 88,7 % obremenitve aglomeracij. Na dan 31.12.2017 je bila priključenost na javno kanalizacijsko omrežje 91,6 % obremenitve aglomeracij in priključenost na komunalno čistilno napravo 90,5 % obremenitve aglomeracij.

19) Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE (Šifra ukrepa: ON1.2a)

Nosilec ukrepa so lokalne skupnosti. Izvajalec ukrepa so lokalne skupnosti in izvajalci obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Predpisi s področja varstva okolja določajo oskrbovalne standarde in zahteve v zvezi z odvajanjem in čiščenjem komunalne odpadne vode iz aglomeracij s skupno obremenitvijo, manjšo od 2000 PE, vključno z mejnimi vrednostmi emisij pri odvajanju komunalne odpadne vode, ter obvezne naloge obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode v teh aglomeracijah. V okviru OP odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode so bile določene aglomeracije s skupno obremenitvijo, enako ali večjo od 2.000 PE, in zahteve predpisov za te aglomeracije podrobneje razčlenjene. Za lastnike objektov na območju, ki je opremljeno z javno kanalizacijo, je priključitev na javno kanalizacijo obvezna. Za obravnavano obdobje podatki iz IJSVO izkazujejo naslednje stopnje priključenosti v aglomeracijah z obremenitvijo, manjšo od 2.000 PE. Na dan 31.12.2016 je bila priključenost na javno kanalizacijsko omrežje 45,4 % obremenitve aglomeracij in priključenost na komunalno čistilno napravo 39,8 % obremenitve aglomeracij. Na dan 31.12.2017 je bila priključenost na javno kanalizacijsko omrežje 47,0 % obremenitve aglomeracij in priključenost na komunalno čistilno napravo 43,5 % obremenitve aglomeracij.

20) Odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode na območju izven meja aglomeracij (Šifra ukrepa: ON1.3a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je povročitelj obremenitve (lastnik objekta). Predpisi s področja varstva okolja določajo obveznost lastnikov objektov na območju izven meja aglomeracij, in sicer morajo lastniki objektov sami zagotoviti individualno ureditev za odvajanje in čiščenje komunalne odpadne vode. Izvajalec javne službe na območju izven meja aglomeracij kot obvezne storitve javne službe zagotavlja prevzem in čiščenje komunalne odpadne vode iz

nepretočnih greznic, prevzem in obdelavo blata iz malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, in obstoječih pretočnih greznic najmanj enkrat na 3 leta ter pregledovanje malih komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo, manjšo od 50 PE, enkrat na tri leta. Za obravnavano obdobje po podatkih iz IJSVO izhaja, da je na dan 31.12.2017 od vseh stalno prijavljenih prebivalcev izven meja aglomeracij (tj. cca. 445.000 oseb) 8,5 % priključenih na javno kanalizacijo, 74,3 % jih ima individualno ureditev (pretočna greznica, mala komunalna čistilna naprava ali nepretočna greznica), za preostale prebivalce (17,2 %) pa ni podatka o načinu odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode.

21) Odvajanje in čiščenje padavinske odpadne vode (Šifra ukrepa: ON1.5a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je lastnik objekta, upravljavec tlakovanih ali z drugim materialom prekritih površin objektov, investitor ali upravljavec površin, ki so namenjene parkiranju ali skladiščenju motornih vozil zaradi izvajanja dejavnosti trgovine z rabljenimi motornimi vozili, vzdrževanja ali popravila motornih vozil, zbiranja ali razgradnje izrabljenih motornih vozil, upravljavec javnih cest. Predpisi s področja varstva okolja določajo ukrepe za padavinsko odpadno vodo, in sicer določa zahteve v zvezi s padavinsko odpadno vodo, ki odteka s streh objektov, ter zahteve za padavinsko odpadno vodo, ki odteka z utrjenih, tlakovanih ali drugim materialom prekritih površin objektov in vsebuje usedljive snovi. Zahteve se nanašajo na opremljanje površin z usedalniki in lovilniki olj oziroma čistilno napravo za čiščenje padavinske odpadne vode. Določene so tudi utrjene, tlakovane ali drugim materialom prekrte površine objektov, iz katerih je dovoljeno razpršeno odvajanje padavinske odpadne vode. Z zakonom, ki ureja vode, je določena tudi obveznost lokalnih skupnosti, da skrbi za varstvo pred škodljivim delovanjem padavinskih voda v ureditvenih območjih naselij. Varstvo pred škodljivim delovanjem padavinskih voda obsega zlasti ukrepe za zmanjševanje odtoka padavinskih voda z urbanih površin in ukrepe za omejevanje izlita komunalnih in padavinskih voda. Za obravnavano obdobje po podatkih iz IJSVO izhaja sledeče: na dan 31.12. 2017 skupna vsota letne količine v javni kanalizacijski sistem odvedene padavinske vode v okviru javne službe znaša 70.046.857 m³, skupna vsota letne količine v javni kanalizacijski sistem odvedene padavinske vode v okviru posebnih storitev pa znaša 494.335 m³, skupaj torej preko 70,5 milijonov m³.

22) Ravnanje z blatom iz komunalnih čistilnih naprav (Šifra ukrepa: ON2a)

Nosilec ukrepa so lokalne skupnosti. Izvajalec ukrepa so lokalne skupnosti in izvajalci obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne in padavinske odpadne vode. Predpisi s področja varstva okolja določajo prepoved izpuščanja blata v javno kanalizacijo ali neposredno ali posredno v vode ter zahteve glede ravnanja z blatom iz komunalnih čistilnih naprav. Neobdelano blato prevzema izvajalec obvezne občinske gospodarske javne službe odvajanja in čiščenja komunalne odpadne vode, ki mora zanj zagotoviti obdelavo, s katero se doseže izpolnjevanje predpisanih zahtev. Obdelano blato se lahko uporablja kot gnojilo v kmetijstvu, pri čemer predpisi določajo tudi pravila glede uporabe blata kot gnojila v kmetijstvu, ali se zanj zagotovi ravnanje po predpisih o odpadkih. Podatki glede ravnanja z blatom za leto 2016 (povzeto iz Poročila o izvajanju Direktive 91/271 o čiščenju komunalne odpadne vode - stanje na presečni datum 31.12.2018) kažejo, da v Republiki Sloveniji na vseh čistilnih napravah pri čiščenju komunalne odpadne vode nastalo skupaj 31.153 ton neobdelanega blata. Od skupne količine blata se je 1.471 ton/leto oddalo za uporabo v kmetijstvu, preostalih 29.682 ton/leto se je oddalo v predelavo ali odstranjevanje kot odpadek, in sicer: 14.479 ton/leto se je oddalo v predelavo ali odstranjevanje v sežigalnicah, 242 ton/leto se je oddalo v predelavo ali odstranjevanje na odlagališča in 14.961 ton/leto se je oddalo v predelavo ali odstranjevanje na drug način. Na podlagi podatkov iz IJSVO na presečni datum 31. december 2017 je mogoče ugotoviti, da blato iz komunalnih čistilnih naprav, ki niso opremljene za obdelavo blata, prevzema 60 komunalnih čistilnih naprav, od tega 30 komunalnih čistilnih naprav z

zmogljivostjo, enako ali večjo od 10.000 PE, za katere je opremljenost za prevzem in obdelavo blata predpisana, ter tudi 30 komunalnih čistilnih naprav z zmogljivostjo, manjšo od 10.000 PE. Na teh čistilnih napravah je bilo v letu 2017 prevzetega 64.144 m³ neobdelanega blata. Podatki iz IJSVO na presečni datum 31. december 2017 nadalje kažejo, da je bilo iz komunalnih čistilnih naprav v letu 2017 odstranjenega 633.783 m³ obdelanega blata, pri čemer se podatek o stopnji zgoščenosti odstranjenega blata giblje med 0 in 95 %, v povprečju pa znaša 5,91 %.

23) Varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Nitratna direktiva) (Šifra ukrepa: ON3a)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalca ukrepa sta MKGP in MOP. Varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov se zagotavlja z ukrepi za zmanjšanje in preprečitev onesnaževanja voda, ki ga povzročajo nitrati iz kmetijskih virov. Za vse vrste tal v Sloveniji je določena mejna vrednost letnega vnosa gnojil v tla, ki je 170 kg N/ha na ravni kmetijskega gospodarstva. Ker je Slovenija že leta 2001 svoje celotno območje opredelila za ranljivo območje, se program ukrepov za zmanjševanje onesnaževanja voda z nitrati iz kmetijskih virov izvaja na njenem celotnem ozemlju, kar pomeni, da morajo vsa kmetijska gospodarstva v Sloveniji pri gnojenju oziroma izvajanju kmetijske dejavnosti upoštevati omejitve oziroma prepovedi vnosa dušika v tla. MKGP je na MOP poročalo, da se v Sloveniji predpis, ki ureja varstvo voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov kmetijskih virov, šteje za program ukrepov izvajanja ukrepov zmanjševanja vnosa dušika v tla in na tla zaradi varstva voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov. To pomeni, da morajo vsa kmetijska gospodarstva v Sloveniji, ki izvajajo gnojenje, oziroma tista, kjer pri izvajanju njihove dejavnosti nastajajo živinska gnojila, upoštevati omejitve oziroma prepovedi vnosa dušika v tla. Ukrepi, določeni s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaženjem z nitrati iz kmetijskih virov kmetijskih virov, zajemajo naslednje skupine ukrepov: ukrepi, vezani z obdobji, v katerih je vnos določenih gnojil v tla ali na tla prepovedan (vključno v zaščitnih prostorih); ukrepi, vezani s pravili gnojenja na strmih zemljiščih; ukrepi, vezani s pravili gnojenja na tleh, ki so nasičena z vodo, na poplavljenih tleh, zamrznjenih tleh ali tleh, prekritih s snežno odejo; ukrepi, vezani s pravili gnojenja v bližini rek; ukrepi, vezani z najmanjšimi zmogljivostmi skladišč za živinska gnojila, ki morajo presegati potrebe po skladiščenju preko najdaljšega obdobja, ko je vnos živinskih gnojil v tla ali na tla prepovedan, razen kadar je mogoče dokazati, da je mogoče živinska gnojila, ki presegajo dejanske zmogljivosti skladišč, odstraniti na način, ki ne ogroža okolja; ukrepi, vezani z ukrepi za preprečevanje onesnaževanja voda z izcedki iz skladiščenja hlevskega gnoja in odlaganje uležanega gnoja; ukrepi, vezani s postopki pri gnojenju, vključno z odmerki in homogenostjo trosenja mineralnih in živinskih gnojil (mehanizacija trosenja), ki bodo vzdrževali izgube dušika v vode na sprejemljivi ravni; ukrepi, vezani z omejitvami vnosa gnojil v tla, kjer je treba upoštevati značilnosti ranljivega območja; upoštevanje podatkov o prejetih in oddanih živinskih gnojilih na kmetijskem gospodarstvu; ukrepi, vezani na uporabo ostankov iz proizvodnje bioplina.

24) ON4a - Ukrepi s področja varovanja voda pred onesnaževanjem s fitofarmaceutskimi sredstvi (Šifra ukrepa: ON4a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MKGP. Ukrepi se nanašajo na izvajanje predpisov s področja FFS, ki določajo izvedbo ukrepov za varovanje vodnega okolja in zalog pitne vode pred vplivom fitofarmaceutskih sredstev, ki morajo biti skladni s predpisi, ki urejajo vode, in predpisi, ki urejajo dajanje fitofarmaceutskih sredstev v promet. Aktivne snovi, ki se dajejo v promet, morajo biti odobrene in registrirane s strani pristojnega organa. V odločbi o registraciji fitofarmaceutskih sredstev se lahko določi tudi dodatne zahteve glede prometa in uporabe fitofarmaceutskih sredstev, če je to potrebno za zmanjšanje tveganja za zdravje ljudi in okolja. Predpisi podrobneje določajo posamezne ukrepe v zvezi z uporabo fitofarmaceutskih sredstev, njihovim nanašanjem, ravnanjem z embalažo in opremo, prepovedmi ali zahtevami za zmanjšanje uporabe in podobno. V obravnavanem obdobju je Uprava za varno hrano, veterinarstvo in

varstvo rastlin (v nadaljnjem besedilu: UVHVVR) izvajala preventivne ukrepe s področja varovanja voda pred onesnaženjem s fitofarmaceutskimi sredstvi v skladu z evropsko in slovensko zakonodajo: določanje uporabe FFS, določanje varnostnih pasov pri registraciji FFS, določanje pravil za pravilno rabo FFS in integrirano varstvo rastlin, usposabljanje in osveščanje uporabnikov, nadzor nad napravami za nanašanje FFS in nad uporabo FFS. Na podlagi predpisov, ki urejajo FFS, se izvajajo dodatni ukrepi za varovanje vodnega in drugega okolja, vendar je predvideno sodelovanje ministrov, pristojnih za vode, ohranjanje narave in kmetijstvo. V skladu z 32. členom Zakona o fitofarmaceutskih sredstvih minister za vode v soglasju z ministrom za kmetijstvo določa zaščitne pasove, kjer je omejena ali prepovedana uporaba FFS za namen zaščite voda in zmanjšanje tveganja onesnaženja voda, ki ga povzroča zanašanje, spiranje ali odtekanje FFS na območjih, ki se rabijo za oskrbo s pitno vodo.

25) ON5a - Ukrepi s področja varovanja voda pred onesnaževanjem s hranili in fitofarmaceutskimi sredstvi iz drugih virov ob površinskih vodah (Šifra ukrepa: ON5a)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalca ukrepa sta MKGP in MOP. Ukrepi se nanašajo na izvajanje predpisov s področja varstva voda z namenom zmanjševanja in preprečevanja onesnaževanja voda. Zakon o vodah določa prepoved gnojenja oziroma uporabe sredstev za varstvo rastlin na priobalnih zemljiščih v tlorisni širini 15 m od meje brega voda 1. reda in 5 m od meje brega voda 2. reda.

26) Preprečitev in zmanjšanje onesnaževanja okolja iz dejavnosti in naprav, ki lahko povzročajo onesnaževanje okolja večjega obsega (Šifra ukrepa: ON7.1 a)

Nosilec ukrepa je povzročitelj obremenitve. Izvajalca ukrepa sta povzročitelj obremenitve in MOP. Predpisi s področja varstva okolja določajo obveznost pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje naprav, v kateri se opravlja ali se bo opravljal dejavnost, ki lahko povzroči onesnaževanje okolja večjega obsega. Z izdajo okoljevarstvenega dovoljenja se dovoli obratovanje naprave, v samem okoljevarstvenem dovoljenju pa se zaradi zagotavljanja visoke stopnje varstva okolja kot celote določijo vsi ukrepi in pogoji za izpolnitev splošnih zahtev iz zakona o varstvu okolja in drugih, za obratovanje naprave predpisanih okoljevarstvenih zahtev. Upravljavec naprave mora kot povzročitelj obremenitve na vsakem iztoku iz naprave zagotavljati obratovalni monitoring odpadne vode in o rezultatih letno poročati ministrstvu, pristojnemu za okolje. Skupno število takšnih naprav v letu 2016 je bilo 126, od tega jih je predpisane mejne vrednosti emisij v vode dosegalo 106. Skupno število naprav v letu 2017 pa je bilo 124, od tega jih je predpisane mejne vrednosti emisij v vode dosegalo 105.

27) Preprečitev in zmanjševanje onesnaževanja okolja iz drugih naprav (Šifra ukrepa: ON7.2a)

Nosilec ukrepa je povzročitelj obremenitve. Izvajalca ukrepa sta povzročitelj obremenitve in MOP. Predpisi s področja varstva okolja določajo obveznost povzročiteljev obremenitve v zvezi s preprečevanjem in zmanjšanjem onesnaževanja, tako da emisije v okolje ne presežajo predpisanih mejnih vrednosti. Predpisi določajo tudi naprave, katerih upravljavci morajo za njihovo obratovanje pridobiti okoljevarstveno dovoljenje, če se v njih izvaja dejavnost, ki povzroča emisije v zrak, vode ali tla in so zanje predpisane mejne vrednosti emisij. Upravljavec naprave mora kot povzročitelj obremenitve na vsakem iztoku iz naprave zagotavljati obratovalni monitoring odpadne vode in o rezultatih letno poročati ministrstvu, pristojnemu za okolje. Skupno število takšnih naprav v letu 2016 je bilo 654, od tega jih je predpisane mejne vrednosti emisij v vode dosegalo 538. Skupno število naprav v letu 2017 pa je bilo 651, od tega jih je predpisane mejne vrednosti emisij v vode dosegalo 560.

28) Tehnične smernice za izvedbo objektov za ponikanje pri posrednem odvajanju odpadnih voda (Šifra ukrepa: ON7b2)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Predpisi s področja varstva okolja določajo, da se odpadna voda lahko odvaja posredno v podzemno vodo le na območjih, kjer ni vodotokov, če (med drugim) tako odvajanje odpadne vode nima škodljivega vpliva na kakovost tal ali podzemne vode ali pa so škodljivi vplivi odpravljeni ali zmanjšani na sprejemljivo raven. Zaradi zmanjšanja možnih škodljivih vplivov je treba posebno pozornost nameniti zlasti ureditvi in tehnični izvedbi ponikanja. Namen ukrepa je oblikovati tehnične smernice za izvedbo ponikovalnih objektov za posredno odvajanje odpadnih voda iz vseh vrst naprav. V obdobju od 2017 – 2018 je bila predvidena priprava strokovnega predloga za tehnično izvedbo sistemov za ponikanje v tla ter priprava osnutka tehničnih smernic. Ukrep se v obravnavanem obdobju še ni pričel izvajati.

29) Obvladovanje nevarnosti večjih nesreč v katere so vključene nevarne snovi (SEVESO III direktiva) (Šifra ukrepa: ON9a)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalca ukrepa sta MOP in povzročitelj obremenitve. Upravljavci obratov, ki zaradi uporabe velikih količin nevarnih snovi predstavljajo potencialno nevarnost za nastanek večjih nesreč ali druga tveganja za okolje, morajo v skladu s predpisi s področja varstva okolja zagotoviti izvajanje razširjenih ukrepov varstva pred večjimi nesrečami. Predpisi določajo tudi zahteve o povezovanju rezultatov ocen tveganja in prostorskega načrtovanja ob upoštevanju naravnih značilnosti in ranljivosti okolja ter obveznost pridobitve okoljevarstvenega dovoljenja za obratovanje obrata. V letu 2017 so bila pridobljena 3 nova okoljevarstvena dovoljenja za obrate manjšega in večjega tveganja, v letu 2018 pa ni bilo pridobljenih novih okoljevarstvenih dovoljenj za obrate manjšega in večjega tveganja. Skupno je bilo v letu 2018 v obratovanju 29 obratov večjega tveganja za okolje in 26 obratov manjšega tveganja za okolje.

30) Ukrepi za varstvo pred onesnaževanjem zaradi nesreč pri prevozu nevarnega blaga v cestnem, železniškem, zračnem in pomorskem prometu – načrti zaščite in reševanja (Šifra ukrepa: ON11a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MO. Predpisi s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami določajo obveznost priprave načrtov zaščite in reševanja, ki na podlagi ocene ogroženosti in spoznanj stroke določajo zamisel zaščite, reševanja in pomoči ob določeni naravni ali drugi nesreči. Državne načrte zaščite in reševanja pripravi Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje v sodelovanju z ministrstvi in drugimi državnimi organi ter ustreznimi strokovnimi organizacijami. Regijske načrte zaščite in reševanja pripravijo izpostave URSZR. MO na MOP za obravnavano obdobje ni poročalo o številu izdelanih načrtov zaščite in reševanja.

31) Ukrepi v zvezi z rabo kemikalij in biocidov (Šifra ukrepa: ON15a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MZ. Ukrep se nanaša na izvajanje predpisov s področja rabe kemikalij in biocidov, ki določajo ukrepe s področja rabe kemikalij in biocidnih pripravkov, ki vključujejo dajanje fitofarmaceutskih sredstev v promet, urejajo njihovo uporabo in določajo zahteve glede njihove uporabe v pripravkih. MZ ni poročalo o izvedenih aktivnostih ukrepa v obravnavanem obdobju.

32) Ukrepi za preprečevanje onesnaževanja voda zaradi ribiške in ribogojske prakse (Šifra ukrepa: ON17a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MKGP. Predpisi s področja ribolovnih režimov v ribolovnih vodah določajo ukrepe, ki se nanašajo na omejitev ali prepoved privabljanja oziroma hranjenja rib pri ribolovu. Skupna količina vabe za privabljanje rib ne sme presegati 5 kg na ribolovni dan ali noč, od te pa je lahko največ 1 kg živalskega izvora. Za posamezen ribiški okoliš ali ribolovni revir se lahko določi strožji ribolovni režim, kar pomeni, da se lahko strožje omeji količino vabe za privabljanje rib ali se privabljanje rib s hrano prepove. MKGP je na MOP poročalo, da je načrtovanje na področju upravljanja rib postopek priprave dokumentov, ki določajo izvajanje ribiškega upravljanja. Načrtovanje poteka na podlagi Programa upravljanja rib v celinskih vodah v RS za obdobje do leta 2021 (sprejet v 2016), načrtov upravljanja ribiških območij, ribiškogojitvenih načrtov upravljanja ribiških okolišev in na podlagi letnih programov ribiškega upravljanja. MKGP je poročalo, da se v okviru ribiške prakse ukrepi za prepečevanje voda določajo z ribiškogojitvenimi načrti, v katerih so lahko predpisane omejitve hranjenja rib. Ribiškogojitveni načrt pripravi Zavod za ribištvo Slovenije na podlagi naravovarstvenih smernic, ki jih poda Zavod za varstvo narave. V okviru akvakulture se ukrepi za prepečevanje voda določajo z vodnimi dovoljenji, v katerih se lahko predpišejo posebni pogoji hranjenja.

33) Prilagoditev izvajanja ribiške in ribogojske prakse (Šifra ukrepa: ON17b)

Nosilec ukrepa je MKGP. Izvajalca ukrepa sta MKGP in povzročitelj obremenitve. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz obstoječih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. V skladu z zakonom, ki ureja sladkovodno ribištvo, je mogoča določitev strožjih ribolovnih režimov za posamezen ribiški okoliš ali ribolovni revir, kot to določajo veljavni podzakonski akti. Strožji ribolovni režim se določi z ribiško gojitvenim načrtom, in sicer za vodna telesa površinskih voda, ki ne dosegajo dobrega stanja, za katera ocena verjetnosti doseganja ciljev kaže, da cilji ne bodo doseženi zaradi vnosa hranil oziroma vnosa organskih snovi, ali je na vodnem telesu ali njegovi prispevni površini prisotna dejanska raba ribištvo, rekreacija, turizem ali športni ribolov v komercialnih ribnikih in ribolov na stoječih vodah. Strožji režim se določi v obliki omejitve količine vabe za privabljanje rib ali prepovedi privabljanja rib s hrano. Izvedba ukrepa je predvidena po korakih: 1. Prilagoditev izvajanja ribiške prakse: Določitev strožjega ribolovnega režima v ribiško gojitvenih načrtih (RGN) za ribiške okoliše, ki vključujejo vodna telesa površinskih voda, za katera je na podlagi ocene verjetnosti doseganja okoljskih ciljev ugotovljeno, da ne bodo dosegla okoljskih ciljev zaradi vnosa hranil in/ali vnosa organskih snovi. Vključitev določil v RGN, ki bodo strožje omejila količino vabe za privabljanje rib ali privabljanje rib s hrano v celoti prepovedala. 2. Izboljšanje stanja površinskih voda na vodnih telesih (SI368VT9, SI38VT34 – akumulacije Pernica I in II, Medvedce, Požeg, ribniki Rače), kjer je prisotna dejavnost gojenja vodnih organizmov oz. akvakulture. MKGP je na MOP poročalo, da načrtovanje poteka na podlagi Programa upravljanja rib v celinskih vodah v RS za obdobje do leta 2021 (sprejet v 2016), načrtov upravljanja ribiških območij, ribiškogojitvenih načrtov upravljanja ribiških okolišev in na podlagi letnih programov ribiškega upravljanja in da se v okviru ribiške prakse ukrepi za prepečevanje voda določajo z ribiškogojitvenimi načrti, v katerih so lahko predpisane omejitve hranjenja rib. MKGP na MOP ni poročalo, kako poteka tehnična izvedba ukrepa.

34) Ukrepi znotraj neposrednih plačil kmetijske politike (zeleno plačilo) (Šifra ukrepa: ON18a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MKGP. Ukrepi, ki izhajajo iz kmetijske politike in so predpisani s predpisi s področja kmetijstva, se nanašajo na t. i. zelene komponente in naslavljajo zmanjševanje onesnaževanja voda s hranili in sredstvi za varstvo rastlin. Predvideni so trije osnovni ukrepi, in sicer raznolikost poljščin (kolobarjenje), ohranjanje trajnega travinja in ohranjanje „območja ekološkega pomena“, ki obsega vsaj pet odstotkov obdelovalne površine

kmetijskega gospodarstva. MKGP je na MOP za obravnavano obdobje poročalo, da se je ukrep kolobar (diverzifikacija) izvajal na cca. 111.696 ha v letu 2016 in cca. 112.395 ha v letu 2017. Ukrep Okoljsko občutljivo trajno travinje se je izvajal na cca. 42.166 ha v letu 2016 in cca. 37.160 ha v letu 2017. Ukrep Površine z ekološkim pomenom se je izvajal na cca. 85.776 ha v letu 2016 in cca. 87.404 ha v letu 2017.

35) Ukrepi v zvezi z omejevanjem fosfatov in drugih fosforjevih spojin v gospodinjskih detergentih za pranje perila in strojno pomivanje posode (Šifra ukrepa: ON19a)

Nosilec ukrepa je MZ. Izvajalca ukrepa sta MZ in povzročitelj obremenitve. Predpisi s področja uporabe fosfatov in drugih fosforjevih spojin v gospodinjskih detergentih za pranje perila in detergentih za strojno pomivanje posode določajo, da morajo površinsko aktivne snovi v detergentih izpolnjevati stroge pogoje glede biološkega razgrajevanja, določajo pa tudi prepoved trženja gospodinjskih detergentov za pranje perila in gospodinjskih detergentov za strojno pomivanje posode, če le-ti vsebujejo skupne vsebnosti fosforja nad določeno količino. Prepoved, ki se nanaša na gospodinjske detergente za strojno pomivanje posode, je začela veljati 1. januarja 2017 in se izvaja v okviru Uredbe o izvajanju Uredbe (ES) Evropskega parlamenta in Sveta o detergentih (Uradni list RS, št. 66/05 in 5/15). MZ je na MOP za obravnavano obdobje poročalo, da so se aktivnosti izvajale v okviru veljavnih predpisov in omejitev in se usmerjajo predvsem na inšpekcijski nadzor detergentov in skladnost s predpisanimi omejitvami.

36) Vodovarstvena območja (Šifra ukrepa: OPZ1.1a)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalca ukrepa sta MOP in povzročitelj obremenitve. Zaradi varstva površinskih ali podzemnih voda, ki se odzemajo ali so namenjene za javno oskrbo s pitno vodo, pred onesnaževanjem ali drugimi vrstami obremenjevanja, ki bi lahko vplivalo na zdravstveno ustreznost pitne vode ali na njeno količino, so določena vodovarstvenega območja in varstveni režimi na teh območjih. Velikost varstvenih območij se glede na vrsto vodnega telesa površinskih ali podzemnih voda in značilnosti njunega napajalnega območja določi na podlagi časa zadrževanja onesnaževala, razredčenja onesnaževala od mesta vnosa do zajetja ali časa za ukrepanje. Z vodovarstvenimi režimi na teh območjih se lahko omejijo ali prepovejo dejavnosti, ki bi lahko ogrozile količinsko ali kakovostno stanje vodnih virov, ali zaveže lastnike ali druge posestnike zemljišč na vodovarstvenem območju, da izvršijo ali dopustijo izvršitev ukrepov, s katerimi se zavaruje količina ali kakovost vodnih virov. V letu 2018 je bilo v Sloveniji skupno 13 vodovarstvenih območij, določenih z vladnimi uredbami. V uporabi je tudi približno 300 občinskih odlokov, ki se uporabljajo do uveljavitve vladnih uredb. Skupna površina zemljišč pod vodovarstvenim režimom, za katere velja vladna uredba, je v letu 2018 znašala 3.561,39 km².

37) Okrepitev in pospešitev aktivnosti pri sprejemanju predpisov o določitvi in zaščiti vodovarstvenih območij (Šifra ukrepa: OPZ1.2b)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Zaradi zagotavljanja enakovrednega načina varstva za vse vodne vire, ki so vključeni v sisteme javne oskrbe s pitno vodo, je treba pospešiti aktivnosti pri sprejemanju predpisov o določitvi vodovarstvenih območij in varstvenih režimov na teh območjih v obliki krepitve človeških virov in zagotavljanja strokovnih podlag za predpise. V obravnavanem obdobju je bila, za pospešitev aktivnosti pri sprejemanju predpisov o določitvi in zaščiti vodovarstvenih območij, na MOP izvedena začasna okrepitev človeških virov ter izvedene aktivnosti za hitrejše zagotavljanje strokovnih podlag. Pripravljene so bile strokovne podlage za naslednje občine: Domžale, Mengeš, Moravče, Lukovica, Trzin; Črenšovci, Dobrovnik, Kobilje, Lendava, Odranci, Turnišče, Velika Polana. V

teku je bila priprava strokovnih podlag za mestno občino Murska Sobota in občine Beltinci, Cankova, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kuzma, Moravske Toplice, Puconci, rogašovci, Šalovci, Tišina, Apače, Gornja Radgona, Križevci, Ljutomer, Radenci, Razkrižje, Sv. Jurij ob Ščavnici, Veržej in Ilirska Bistrica.

38) Nadomestilo za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima (Šifra ukrepa: OPZ1.2a)

Nosilci in izvajalci ukrepa so izvajalci obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo. Nosilci kmetijskega gospodarstva, ki imajo zaradi prilagoditve ukrepom vodovarstvenega režima zmanjšan dohodek iz kmetijske dejavnosti in katerim ni možno zagotoviti nadomestnega zemljišča, so v skladu z zakonom, ki ureja vode, upravičeni do nadomestila za zmanjšanje dohodka iz kmetijske dejavnosti. Nadomestilo je mogoče pridobiti za izvajanje ukrepov, ki se nanašajo na prepovedi, omejitve in zaščitne ukrepe v zvezi z ravnanjem s kmetijskimi zemljišči, ki so določeni v skladu s predpisi, ki urejajo najozje vodovarstveno območje. Stroški nadomestil so vključeni v omrežnino, ki je sestavni del cene storitve javne službe, kar pomeni, da se stroški nadomestil preko cene za oskrbo s pitno vodo prenesejo na uporabnike storitve javne službe oskrbe s pitno vodo.

39) Zagotavljanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v odvisnosti od vode na območjih Natura 2000 (Šifra ukrepa: OPZ2a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Zakon, ki ureja ohranjanje narave, določa obveznost zagotavljanja ugodnega stanja ohranjenosti vrst in habitatnih tipov iz ratificiranih mednarodnih pogodb na posebnih varstvenih območjih (Natura 2000). Varstvo se zagotavlja s presojo sprejemljivosti vplivov izvedbe planov ali posegov v naravo na varstvene cilje območij Natura, ki jo je potrebno izvesti za plane, programe, načrte, prostorske ali druge akte in je del celovite presoje vplivov na okolje po predpisih na področju varstva okolja. Presoja sprejemljivosti za ostale posege v naravo pa je določena v okviru okoljevarstvenega soglasja, naravovarstvenega soglasja, dovoljenja za poseg v naravo oziroma drugega dovoljenja (npr. vodnega dovoljenja), posredno pa tudi v okviru izdaje drugih vodnih pravic (npr. določitve ekološko sprejemljivega pretoka). Varstvo ostalih območjih z naravovarstvenim statusom, in sicer varovanje naravnih vrednot, ekološko pomembnih območij, zavarovanih območij in biotske raznovrstnosti izven območij z naravovarstvenim statusom, se ravno tako zagotavlja v okviru mehanizma presoje vplivov na okolje. Nadaljnji varstveni ukrepi so ukrepi po zakonu, ki ureja ohranjanje narave, in ukrepi po drugih predpisih, ki lahko prispevajo k ohranitvi območij Natura, ki so podrobneje določeni v Operativnem programu – programu upravljanja območij Natura 2000 (PUN2000). Ukrepi upravljanja voda se nanašajo zlasti na zmanjševanje vpliva sprememb hidromorfoloških lastnosti površinskih voda ter sprememb količinskega in kemijskega stanja podzemnih voda, na nekaterih območjih tudi na renaturacije, in se vključujejo v ustrezne dele načrtov upravljanja voda preko naravovarstvenih smernic. V obravnavanem obdobju so presoje sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varstvene cilje območij Natura ter varstvo ostalih območij z naravovarstvenim statusom potekale skladno z veljavnimi predpisi. Renaturacije so se izvajale na 13 območjih Natura 2000 (do 2017).

40) Določitev elementov stanja podzemne vode, ki se nanašajo na ekosisteme, ki so neposredno odvisni od podzemne vode (Šifra ukrepa: OPZ2b)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Ukrep v prvem koraku določa opredelitev vplivnega območja območij ekosistemov po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, v odvisnosti od vode. Prednostno se obravnavano območja, ki imajo v Programu upravljanja Nature 2000 (PUN2000) opredeljeno neugodno stane ohranjenosti, kar pomeni, da

so ogroženi (so poškodovani in propadajo) in je za njihovo obstoj potrebno ukrepati, da bi se ekosistem obnovili in ohranili. Med območja ekosistemov v odvisnosti od vode, ki jih je treba obravnavati, spadajo tudi ekosistemi v odvisnosti od podzemne vode. Posebna pozornost se nameni ekosistemom v odvisnosti od podzemne vode na aluvialnih območjih (Krakovski gozd, Murska šuma in gozdovi ob rekah Dravi in Muri) ter na območju kraških vodonosnikov (belokranjski plitvi kras, zgornji tok Krke, Kočevsko polje, reki Ljubljanica in Reka). Preveri se ocene vpliva obremenitev (pojavov onesnaževal in njihovih trendov ter izvorov), ki povzročajo pomembno poškodbo ekosistemov v odvisnosti od podzemne vode in so posledica stanja podzemne vode. Za potrebe priprave dodatnih ukrepov za izboljšanje stanja vode, ki omogoča zmanjšanje poškodb ekosistemov povezanih s podzemno vodo se predhodno določijo konceptualni ekološko hidrogeološki modeli in elementi stanja podzemnih voda (npr. standardi kakovosti in vrednosti praga). V obravnavanem obdobju je bil izveden preizkus vpliva odvzemov podzemnih voda na kopenske ekosisteme v okviru ARSO poročila o količinskem stanju podzemnih voda za leti 2015 in 2016. Na ZRSVN je bila v okviru projekta LIFE Kočevsko naročena študija ocene tveganja za nitrat. Izvedeni so bili sestanki z MKGP, na podlagi katerih je inšpekcija preverila urejenost gnojišč. Podatkovni sloj vplivnih območij, vezano na območja ekosistemov v odvisnosti od vode, še ni izdelan. Izvajanje ukrepa je predvideno do leta 2021.

41) Ukrepi na območjih kopalnih voda (Šifra ukrepa: OPZ3a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Kopalne vode se glede na vrsto delijo na kopalna območja, kjer se kopa ali se pričakuje, da se bo kopalo veliko število ljudi in kopanje ni trajno prepovedano ali trajno odsvetovano, in na naravna kopališča, ki so območja, kjer se kopanje izvaja kot neposredna raba vode za dejavnost kopališč. Ključni ukrepi na področju upravljanja kopalnih voda so zlasti izvajanje monitoringa mikrobioloških parametrov in razvrstitev kopalnih voda glede na njihovo kakovost, upravljanje kakovosti kopalnih voda in obveščanje javnosti o kakovosti kopalnih voda. Med ukrepe upravljanja kakovosti kopalnih voda sodijo še druge aktivnosti, kot npr. vzpostavitev in vzdrževanje profilov kopalne vode, določitev koledarja monitoringa in izvajanje monitoringa kopalne vode, vrednotenje kakovosti in razvrščanje kopalnih voda po kakovosti, opredelitev in priprava ocene vzrokov za morebitno onesnaženje, ki bi lahko vplivalo na kakovost kopalne vode in škodilo zdravju kopalcev, obveščanje javnosti, preprečevanje izpostavljenosti kopalcev onesnaževanju in zmanjšanje nevarnosti onesnaževanja. V letu 2018 je bilo v program monitoringa kakovosti kopalnih voda v RS vključenih 47 kopalnih voda, od tega 26 na vodnih telesih celinskih voda. Rezultati monitoringa kakovosti kopalnih voda v letu 2018 izkazujejo, da vse kopalne vode na celinskih vodah (26 kopalnih vod) in tudi vse kopalne vode na morju (21 kopalnih voda) dosegajo predpisane zahteve glede kakovosti kopalne vode, kar predstavlja 100 odstotno skladnost. Vse kopalne vode na morju so razvrščene kot odlične, na celini pa je odličnih 20, dobrih 5, zadostna pa je 1 kopalna voda.

42) Program temeljnih ukrepov za ublažitev škodljivih vplivov na stanje vodnih teles zaradi odstopanj od okoljskih ciljev (Šifra ukrepa: OS1a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je povzročitelj obremenitve, koncendent RS. V skladu s 56. členom Zakona o vodah se z državnim prostorskim načrtom ali drugim aktom in celovito presojo vplivov tega akta na okolje zagotavlja, da se izvedejo tehnično izvedljivi in sorazmerni ukrepi, s katerimi se ublaži škodljive vplive na stanje voda. Sorazmerni ukrepi za ublažitev škodljivih vplivov na stanje vodnega telesa, kjer so predvidena odstopanja od okoljskih ciljev, so predpisani s 55. členom Uredbe o državnem prostorskem načrtu za območje hidroelektrarne Mokrice (Uradni list RS, št. 69/13) in se nanašajo zlasti na ravnanje s sedimenti, dinamiko pretoka in hitrost dviga gladine spodnje vode, premeščanje rinjenih plavin, ohranjanje morfologije struge, zasaditev in vzdrževanje avtohtone obrežne vegetacije, sonaravne ureditve brežin, prehodnost jezovne zgradbe za ribe.

43) OS2a - Vodenje in vzdrževanje informacijskega sistema okolja (Šifra ukrepa: OS2a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Predpisi s področja varstva okolja za opravljanje nalog države na področju varstva okolja določajo obveznost vodenja in vzdrževanja informacijskega sistema okolja, ki vključuje tudi podatke s področja upravljanja voda, zlasti podatke o stanju okolja, vplivih onesnaženosti okolja na zdravje prebivalstva, emisijah in njihovih virih, nevarnih snoveh, rabi naravnih dobrin, okoljskih nesrečah, objektih in napravah, namenjenih varstvu okolja, povzročiteljih obremenjevanja okolja, izvajalcih gospodarskih javnih služb varstva okolja in drugih osebah, ki se ukvarjajo z varstvom okolja, izvajalcih javnih služb ohranjanja narave in urejanja voda, javnih finančnih sredstvih, porabljenih za varstvo okolja in ohranjanje narave, in drugih zadevah, pomembnih za vrednotenje trajnostnega razvoja. Viri podatkov za informacijski sistem okolja so poleg podatkov, ki se pridobijo na podlagi zakona, ki ureja varstvo okolja, tudi podatki, ki se vodijo v okviru državne statistike, katastrof, javnih knjig, registrov, evidenc in drugih baz, vzpostavljenih pri državnih organih in organih občin ter drugih organizacijah na podlagi zakona in se nanašajo na varstvo okolja. V obravnavanem obdobju se je ukrep izvajal v skladu s predpisi.

44) Informacijski sistem varstva okolja za področje voda (Šifra ukrepa: OS2b)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. V okviru ukrepa je načrtovana vzpostavitev sistema za načrtovanje upravljanja voda kot podpora pripravi posodobitev načrta upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja. V okviru priprave tega načrta so bile pri pregledu podatkov in izdelavi analiz ugotovljene potrebe po nadgradnji ali boljši povezljivosti nekaterih obstoječih zbirk podatkov. Ukrep vključuje preučitev možnosti za nadgradnjo obstoječega informacijskega sistema okolja za področje voda, ki bo omogočal lažjo in bolj učinkovito povezavo med podatki o stanju voda, obremenitvah, povzročiteljih obremenitev, plačilih za obremenjevanje voda, družbenih in gospodarskih koristih dejavnosti, ki povzročajo obremenitve, in podatki o izvajanju ukrepov za doseganje ciljev upravljanja voda ter financiranju teh ukrepov. Namen nadgradnje je olajšanje pridobivanja podatkov, hitrejša in učinkovitejša priprava analiz in s tem izboljšana podpora odločanju, bolj učinkovit prenos podatkov med zavezanca za poročanje ter racionalizacija načrtovalskih procesov. V obravnavanem obdobju so bile na DRSV z vzpostavitvijo Vodnega katastra nekatere evidence in podatki preneseni na eno mesto v državni računalniški oblak in vzpostavljen sistem arhiviranja. Prenovljen je bil spletni portal eVode, ki omogoča dostop do podatkov s področja voda. Potekala je prenova spletnega pregledovalnika podatkov o vodah – Atlas voda. Nadaljevalo se je delo na začetih aktivnostih (vzdrževanje in dopolnjevanje Vodnega katastra, vzdrževanje in dopolnjevanje/nadgradnja Atlasa voda).

45) Izdelava načrta upravljanja z morskim okoljem (Šifra ukrepa: OS3.1a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Zakon, ki ureja vode, določa obveznost priprave načrta upravljanja z morskim okoljem, katerega cilj je trajnostna raba morja, znotraj tega pa je določen tudi okoljski cilj, doseganje dobrega stanja morskega okolja do leta 2020. Načrtovalski proces poteka v šestletnih ciklih, pri čemer je bilo prvo načrtovalsko obdobje od 2009 do 2015. Načrtovalski proces vključuje začetno presojo, določitev dobrega okoljskega stanja morja in opredelitev okoljskih ciljev za morje. Vzpostavljen mora biti program monitoringa na način, da daje podlago za pripravo načrta upravljanja z morskim okoljem in v tem okviru tudi prvega programa ukrepov za doseganje ciljev načrta upravljanja z morskim okoljem. Z letom 2016 se začne drugi cikel oziroma drugo načrtovalsko obdobje z revizijo začetne presoje. MOP je konec leta 2018 skladno z direktivo izvedlo vmesno poročanje o izvajanju ukrepov, ki so bili določeni v prvem ciklu izvajanja direktive. Na podlagi usmeritev Evropske komisije je MOP poročalo o izvajanju 28-ih ukrepov. Izvajanje ukrepov se je začelo leta 2017. V dvehletnem obdobju se je začelo izvajati 22 od 28 ukrepov. Za 6 ukrepov se skladno z definicijo o izvajanju ukrepov iz usmerjevalnega dokumenta Evropske komisije izvajanje še ni začelo, so se pa začeli

izvajati pripravljalni koraki za začetek izvajanja teh ukrepov. Glede na dinamiko izvajanja ukrepov je ministrstvo v vmesnem poročilu ocenilo, da se ne pričakuje odstopanja od časovnice, ki je določena za izvedbo ukrepov iz prvega cikla, to je leto 2021.

46) Izdelava Načrta upravljanja voda za Vodni območji Donave in Jadranskega morja za obdobje 2021–2027 (Šifra ukrepa: OS3.2a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Predpisi, ki urejajo vode, določajo obveznost priprave posodobljenih načrtov upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja vsakih šest let. Z letom 2016 se je začel tretji cikel priprave načrtov upravljanja voda na vodnih območjih oziroma tretje načrtovalsko obdobje na področju upravljanja voda. Načrtovalski proces vključuje tudi pripravo programa ukrepov za doseganje ciljev načrta upravljanja voda s končnim rokom za doseganje ciljev do konca leta 2027. V obravnavanem obdobju so bile v izdelavi strokovne podlage za pripravo naslednjega načrta upravljanja voda. Rok za sprejetje tretjega načrta upravljanja voda za Vodni območji Donave in Jadranskega morja je 22. 12. 2021.

47) Preveritev določitve in razvrstitve vodnih teles površinskih voda (Šifra ukrepa: OS3.2b1)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Zaradi optimizacije načrtovanja ukrepov za doseganje ciljev na področju upravljanja voda je treba preveriti določitev in razvrstitev vodnih teles površinskih voda glede na ažurne podatke o novih posegih, ugotovitve analize obremenitev in vplivov iz tega načrta, prilagoditev tipologije in razmejitve vodnih teles zaradi novih znanj na področju ekoloških tipov rek in jezer. Izvedba ukrepa je predvidena po korakih: 1. preveritev in priprava predloga morebitnih sprememb in dopolnitev določitve oziroma razvrstitve vodnih teles površinskih voda, 2. spremembe in dopolnitve Pravilnika o določitvi in razvrstitvi vodnih teles površinskih voda in 3. vključitev morebitnih spremenjenih vodnih teles površinskih voda v programe (npr. program monitoringa stanja voda) in upravne postopke. V obravnavanem obdobju so bile s strani DRSV izdelane strokovne podlage "Podrobnejša razdelitev vodnih teles površinskih voda (pVTPV)". V okviru naloge so na podlagi kriterijev in meril določena območja (t. i. podmnožice) obstoječih vodnih teles površinskih voda, izvedeno je šifriranje in poimenovanje območij, pripravljen podatkovni sloj s posodobljeno mrežo vodotokov s prispevno površino, večjo od 10 km².

48) OS3.2b2 – Preveritev določitve vodnih teles podzemnih voda (Šifra ukrepa: OS3.2b2)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Zaradi optimizacije načrtovanja ukrepov za doseganje ciljev na področju upravljanja voda je treba preveriti določitev vodnih teles podzemnih voda glede na natančnejšo opredelitev hidrogeoloških pogojev na območjih, pomembnih za upravljanje voda, ugotovitve analize obremenitev in vplivov, pri čemer je treba poleg podatkov državnega monitoringa upoštevati tudi rezultate drugih monitoringov (npr. upravljavci vodovodov, povzročitelji obremenitve), rezultate monitoringa kemijskega in količinskega stanja podzemnih voda, poročila obratovalnih monitoringov podzemnih voda, poročila monitoringov rabe podzemnih voda, podrobnejšo obravnavo območij s statistično značilnimi trendi zniževanja gladin podzemne vode, podrobnejšo obravnavo območij podzemnih vodnih virov z neugodnim razmerjem med predvideno količino odvzemov in razpoložljivo (izkoristljivo) količino podzemne vode ter območja rezervnih in potencialnih virov pitne vode. V obravnavanem obdobju je ARSO izvedel preveritve ustreznosti dosedanje razvrstitve vodnih teles podzemne vode na primeru globokih vodonosnikov Dravske kotline, modelske simulacije odvzemov podzemne vode iz globokega termalnega vodonosnika Mursko Zalske formacije. Pričele so se tudi aktivnosti za preverbo VTpodV na kraškem območju.

49) OS3.2b4 - Priprava večletnega podrobnejšega programa na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda (Šifra ukrepa: OS3.2b4)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Večletni podrobnejši program na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda zasleduje cilje urejanja voda, vezano na varstvo pred škodljivim delovanjem voda, ohranjanje in uravnavanje vodnih količin, vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč in zmanjševanje hidromorfoloških obremenitev voda. Program mora vključevati zlasti predvidene gradbene (investicije) in negradbene ukrepe, predvidena redna vzdrževalna dela, predvidena investicijska vzdrževalna dela, predvidene sanacije že evidentiranih posledic škodljivega delovanja voda in program upravljanja vodne infrastrukture. V obravnavanem obdobju je DRSV pripravila izhodišča za 7-letni program na področju načrtovanja vodne infrastrukture za urejanje voda - obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda in pripravila 4-letni program drugih del urejanja voda za obdobje 2017-2020, na podlagi katerega se izvaja obnove in izboljšave obstoječe vodne infrastrukture.

50) Informiranje in izobraževanje strokovne in splošne javnosti o upravljanju voda (Šifra ukrepa: OS3.2b5)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalca ukrepa sta MOP in MKGP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Zaradi optimizacije sodelovanja z javnostmi na področju upravljanja voda je treba pripraviti in izvajati komunikacijsko strategijo za informiranje, osveščanje in izobraževanje strokovne in splošne javnosti o upravljanju voda, ki mora zajeti zlasti način komunikacije za posamezne vsebine, deležnike za izvedbo komunikacije, določitev prioritete vrstnega reda, pri čemer se upošteva možnost komunikacije skozi obstoječe mehanizme (npr. uskladitev komunikacije na področju kmetijstva z že obstoječimi programi izobraževanja resornega ministrstva). Ključnega pomena je tudi izvajanje izobraževalnih projektov, zlasti na področju splošnega poznavanja zakonodaje na področju voda, poznavanja in razumevanja vplivov hidromorfoloških obremenitev, vplivov tujerodnih vodnih vrst, vplivov različnih poti in virov onesnaževanja, pa tudi na področju vodi prijaznega kmetovanja. V obravnavanem obdobju so MOP in organi v sestavi (DRSV, ARSO) sodelovali v več aktivnostih, ki predstavljajo del ukrepa, kot na primer priprava in izvedba predstavitev "Varovanje voda in ukrep KOPOP" na predhodnem KOPOP (Kmetijsko okoljska podnebna plačila) usposabljanu za kmete, udeležba na različnih posvetih (splošna in strokovna javnost) ipd. V okviru predmetnega ukrepa DRSV izvaja aktivnosti informiranja in izobraževanja strokovne in splošne javnosti o upravljanju voda.

51) Priprava izbora kazalcev za razglas različnih stopenj jakosti in pragov suš/pomanjkanje vode (Šifra ukrepa: OS3.2b8)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Ukrep vključuje razvoj kazalcev za razglas različnih stopenj jakosti in pragov suš/pomanjkanje vode za območja, ki so izpostavljena škodnim vplivom suše. Treba je definirati območja, ki so izpostavljena škodnim vplivom suše, pripraviti izbor kazalcev in določiti pragove vrednosti kazalcev, ki definirajo različne vrste in stopnje jakosti suše/pomanjkanja vode. Izvedba ukrepa je predvidena po korakih: 1. analiza kazalcev za različne vrste suše/pomanjkanje vode, ki so na razpolago v informacijskih sistemih ARSO. Analiza vrednosti kazalcev v preteklih epizodah suše in njihova povezava z nastalimi vplivi, 2. priprava predloga pragov za razglas različnih vrst in stopenj suše/pomanjkanje vode ter 3. analiza vpliva podnebnih sprememb na suše / pomanjkanje vode. V obravnavanem obdobju je bila izvedena priprava kazalcev za meteorološko in kmetijsko sušo na podlagi prizemnih in satelitskih meritev. Pripravljeni in analizirani so bili kazalci za hidrološko sušo: priprava kazalca suše v vodonosniku (GDI), izračun in analiza indeksa suše v tleh (SWD) z modelom mGROWA, percentilna analiza in opredelitev mejnih vrednosti (statistike

in Vodepro), modeli nizkega vodnega stanja za izbrane vodonosnike (ModFlow), implementacija indeksov na podlagi podatkov o pretokih (Standardizirani indeks pretoka (SSI) in sušni indeks pretoka (SDI)), analiza podnebnih trendov v 21. stoletju (60-dnevni vodni primankljaj).

52) Preprečevanje in sanacija okoljske škode in odgovornost zanjo (Šifra ukrepa: OS4a)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalci ukrepa so MOP, MO in povzročitelji obremenitve. V obravnavanem obdobju se je ukrep izvajal v skladu s predpisi s področja varstva okolja, ki med drugim urejajo obravnavo okoljske škode, ki vključuje obravnavo škode na zavarovane vrste, habitate in habitatne tipe, ter škode na vode ali tla. Predpisi določajo, da je povzročitelj obremenitve, ki opravlja določene dejavnosti, odgovoren za preprečevanje neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode in za preprečevanje oziroma sanacijo okoljske škode. Povzročitelj obremenitve ima v zvezi s tem obveznost izvedbe preprečevalnih ukrepov, ukrepov za omejitev škode in sanacijskih ukrepov, ki jih določi ministrstvo, pristojno za okolje. Sanacijski ukrepi so ukrepi ali njihova kombinacija, vključno z ukrepi za ublažitev, ali prehodni ukrepi za obnovitev, sanacijo ali nadomestitev poškodovanega posebnega dela okolja oziroma njegovih zmanjšanih funkcij ali za zagotovitev ustreznega nadomestila tem delom ali funkcijam. Povzročitelj obremenitve mora v primeru neposredne nevarnosti za nastanek okoljske škode tudi obveščati ministrstvo, pristojno za okolje. V kolikor pride do čezmejne okoljske škode mora ministrstvo, pristojno za okolje, sodelovati s pristojnim organom druge vpletene države pri izmenjavi informacij in podatkov, potrebnih za preprečitev, omejitev ali sanacijo okoljske škode.

53) Presoja vplivov na okolje - vpliv na stanje voda (Šifra ukrepa: OS5.1a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. V obravnavanem obdobju se je ukrep izvajal v skladu s predpisi s področja varstva okolja, ki med drugim določajo postopke, v okviru katerih se preverja vplive planov in posegov na okolje v Sloveniji in v sosednjih državah ali drugih državah članicah EU ter pogodbenicah Protokola o strateški presoji vplivov na okolje h Konvenciji o presoji čezmejnih vplivov na okolje. Ključna postopka sta: 1. celovita presoja vplivov na okolje, ki se izvede za plan, ki sam pomembno vpliva na okolje ali pa v povezavi z drugimi plani pomembno vpliva na okolje, ali za plan, za katerega ministrstvo, pristojno za okolje, presodi, da bi njihova izvedba lahko pomembneje vplivala na okolje in 2. presoje vplivov na okolje, ki se izvede za posege, ki lahko pomembno vplivajo na okolje in za katere je potrebna pridobitev okoljevarstvenega soglasja. V obravnavanem obdobju je bilo izvedenih 47 postopkov presoje vplivov na okolje (PVO).

54) Program temeljnih Ukrepov, sprejetih v zvezi s čezmejno presojjo vplivov na okolje (Šifra ukrepa: OS5.2a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Predpisi s področja varstva okolja določajo, da se za plane s čezmejnimi vplivi izvede čezmejna presoja vplivov na okolje. Čezmejne presoje se za plane in programe izvajajo v okviru postopka celovite presoje vplivov na okolje, za projekte v okviru postopka presoje vplivov na okolje, za naprave pa v okviru postopka za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja, če gre za napravo, ki lahko povzroča onesnaževanje okolja večjega obsega. Postopek čezmejne presoje se izvede tudi za plane ali projekte drugih držav, če bi lahko imeli pomembne čezmejne vplive na ozemlju Slovenije. V obravnavanem obdobju je bila izvedena ena čezmejna presoja za projekte v okviru postopka presoje vplivov na okolje (PVO), in sicer za izgradnjo daljnovoda 2 x 400 kV daljnovod Cirkovce – Pince z razpletom daljnovodov pred RTP Cirkovce in RTP 400/220/110 kV daljnovodi Cirkovce. Za naprave v okviru postopka za pridobitev okoljevarstvenega dovoljenja ni bilo izvedene nobene čezmejne presoje.

55) Preveritev meril za ugotavljanje in vrednotenje vpliva na stanje voda v CPVO, PVO in drugih postopkih (Šifra ukrepa: OS5b)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. V okviru ukrepa se bodo podrobneje opredelila merila za ugotavljanje, ali je za nameravani poseg v okolje treba izvesti presojo vplivov na okolje, ter merila vrednotenja vpliva na doseganje ciljev s področja upravljanja voda z namenom zagotavljanja ustrezne presoje vpliva na stanje voda v postopkih celovite presoje vplivov na okolje, presoje vplivov na okolje in drugih postopkih. V obravnavanem obdobju je Inštitut za vode RS pripravljala strokovne podlage za potrebe priprave metodologij za vrednotenje vplivov na stanje voda – segment hidromorfološke obremenitve. Izvajala se je nadgradnja strokovnih izhodišč za izvedbo celovitih presoj vplivov na okolje, presoj vplivov na okolje in podeljevanje vodnih soglasij z vidika vplivov novih posegov na ekološko stanje voda zaradi hidromorfoloških obremenitev. Ukrepi so izvedeni.

56) Monitoring površinskih in podzemnih voda (Šifra ukrepa: OS6a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Monitoring stanja površinskih in podzemnih voda se izvaja zaradi ocene kemijskega in ekološkega stanja površinskih voda, količinskega in kemijskega stanja podzemnih voda ter stanja voda na območjih s posebnimi zahtevami. Monitoring stanja površinskih voda se deli na nadzorni, operativni in preiskovalni monitoring. Nadzorni monitoring zagotavlja pregled nad celotno situacijo na vodnem območju in je zato v program nadzornega monitoringa vključen najobširnejši seznam elementov kakovosti. Operativni in preiskovalni monitoring sta usmerjena v spremljanje učinkovitosti ukrepov in odkrivanje problemov, zato vključujeta le tiste elemente kakovosti, ki najbolje odražajo posamezno obremenitev. Monitoring stanja površinskih in podzemnih voda vključuje tudi monitoring hidroloških parametrov na rekah, jezerih in morju ter zbiranje podatkov, ki so pomembni za oceno količinskega stanja voda in vodne bilance ter ugotavljanje hidroloških značilnosti vodnih območij in vodnih teles. Podatki hidrološkega monitoringa so tudi podlaga za sprotno spremljanje, napovedovanje in obveščanje o hidroloških razmerah ter opozarjanje pred izrednimi hidrološkimi pojavi (npr. poplave). ARSO je v obravnavanem obdobju nadgrajevala sistem monitoringa stanja površinskih in podzemnih voda, in sicer:

1. Kemijsko stanje površinskih voda: V monitoring so bile uvedene nove prednostne in prednostno nevarne snovi v vodi iz Direktive 2013/39/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. avgusta 2013 o spremembi direktiv 2000/60/ES in 2008/105/ES v zvezi s prednostnimi snovmi na področju vodne politike (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2013/39/EU). Pripravljene so bile strokovne podlage za monitoring nevarnih snovi v bioti. Na podlagi strokovnih podlag se je začelo izvajati monitoring enajstih nevarnih snovi v ribah oz. v mehkužcih. Kemijsko stanje površinskih voda se je začelo vrednotiti po spremenjenih okoljskih standardih, določenih z Uredbo o stanju površinskih voda (Uradni list RS, št. 14/09, 98/10, 96/13 in 24/16), ki prenaša Direktivo 2013/39/EU. V skladu z Odločbo Evropske komisije št. 2015/495 se je začelo izvajati monitoring snovi iz nadzornega seznama. Podatke monitoringa se je poročalo Evropski komisiji.
2. Kemijsko stanje podzemnih voda: Financirana je bila izgradnja dveh novih namenskih merilnih mest (Podreča, Moste) za spremljanje kakovosti podzemne vode. Na podlagi stokovnih podlag GeOZS je ARSO razširila mrežo merilnih mest za spremljanje kemijskega stanja podzemne vode na območja, kjer živi človeška ribica.
3. Preiskovalni monitoring: Na površinskih in podzemnih vodah so bili izvedeni preiskovalni monitoringi kemijskih parametrov na tistih vodnih telesih, kjer je bilo ugotovljeno preseganje okoljskih standardov.
4. Ekološko stanje površinskih voda: Izvajal se je monitoring ekološkega stanja voda v skladu s Programom monitoringa kemijskega in ekološkega stanja voda za obdobje 2016-2021. V obdobju 2016–2018 je bil monitoring nadgrajen z monitoringom rib, ki se je izvajal na podlagi metodologije za vrednotenje ekološkega stanja jezer na podlagi rib, metodologije vrednotenja ekološkega stanja vodotokov v hidroekoregijah Dinaridi in Padska nižina na podlagi rib.

Nadaljeval se je razvoj metodologij vrednotenja ekološkega stanja na podlagi fizikalno-kemijskih parametrov.

5. Hidrološki monitoring površinskih voda: V projektu nadgradnje sistema za spremljanje in analiziranje stanja vodnega okolja v Sloveniji (projekt BOBER) se je posodobila tudi hidrološka merilna mreža, ki predstavlja sodoben sistem samodejnih postaj s sprotnim prenosom podatkov. Na površinskih vodah (rekah, jezerih in morju) se meritve hidroloških parametrov izvajajo na 193 merilnih mestih. Uvedba sodobnih merilnih metod in sistemov, samodejni prenos podatkov in avtomatska predhodna kontrola podatkov zagotavljajo številne sprotne podatke in informacije ne samo strokovni, ampak tudi širši javnosti, predvsem z vidika učinkovitega izvajanja ukrepov zaradi povečane stopnje ogroženosti škodljivega delovanja voda. Vključevanje vseh teh podatkov v prognostične sisteme zagotavlja zanesljivejše modelske produkte ter pravočasno in natančnejše opozarjanje na visoke vode. Podatki merilnih mest, poročila in informacije so dostopni javnosti preko spletnih strani ARSO.

6. Količinsko stanje podzemne vode: Za potrebe ocenjevanja količinskega stanja podzemnih voda je bila izvedena analiza ustreznosti državne merilne mreže s predlogom optimizacije procesa monitoringa, vzpostavljeni sta bili novi merilni postaji v Mostah in Podreči in izvedena priprava za nova merilna mesta Vipavski dolini in razširitev mreže na območju kraških vodonosnikov. Vzpostavljen je bil regionalni mesečni vodnobilančni model (mGROWA) in pripravljeno je poročilo o količinskem stanju podzemne vode. V procesu analitičnih obdelav so bile izvedene tudi različne analize hidroloških parametrov in postavitve modelov podzemne vode v programskih okoljih Feflow, Freewat in ModFlow.

57) Inšpekcijski nadzor nad obremenjevanjem voda (Šifra ukrepa: OS9a)

Inšpekcijski nadzor, ki se nanaša na področje voda, zagotavljajo inšpekcijske službe po zakonu ki ureja vode, zakonu, ki ureja varstvo okolja, zakonu, ki ureja ohranjanje narave, zakonu, ki ureja graditev objektov, zakonu, ki ureja kmetijstvo, in pomorskem zakoniku. Naloge inšpekcijskega nadzora na področju voda tako izvajajo Inšpektorat RS za okolje in prostor, Inšpektorat Republike Slovenije za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo, Uprava RS za pomorstvo - Pomorska inšpekcija in Finančna uprava RS. Opravljanje nalog inšpekcijskega nadzora in pristojnosti inšpektorjev podrobneje določa zakon, ki ureja inšpekcijski nadzor, in sicer ima inšpektor v primeru kršitev predpisov pravico in dolžnost odrediti ukrepe za odpravo nepravilnosti in pomanjkljivosti v roku, ki ga določi, izvesti postopke v skladu z zakonom o prekrških, podati kazensko ovadbo za kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, predlagati pristojnemu organu sprejem ukrepov ter odrediti druge ukrepe in opraviti dejanja, za katere je pooblaščen z zakonom ali drugim predpisom. V obravnavanem obdobju je bilo izvedeno:

- **Inšpektorat RS za okolje in prostor:** Inšpektorat za okolje in prostor je organ v sestavi MOP, katerega pglavitna naloga je izvajanje nadzora nad spoštovanjem in izvrševanjem predpisov s področja urejanja prostora in naselij, graditve objektov in izvedbe gradbenih konstrukcij, izpolnjevanja bistvenih zahtev za objekte. Hkrati izvajajo nadzor nad izvajanjem predpisov s stanovanjskega področja in geodetske dejavnosti ter s področij varstva okolja in ohranjanja narave, upravljanja voda, industrijskega onesnaževanja in gensko spremenjenih organizmov. Nadzor emisij v vode predstavlja približno 12 % dela Inšpekcije za okolje in naravo (ION). Področje nadzora emisije v vode je sistemsko kontrolirano ob sodelovanju ARSO in ION. ARSO vsako leto pregleda poročila o obratovalnem monitoringu odpadnih voda za komunalne čistilne naprave (v nadaljnjem besedilu: KČN) in industrijske naprave in pošlje IRSOP prijavo o zaznanih nepravilnostih. ION te prijave obravnava v skladu z usmeritvami za prioriteto obravnave prijav in z ukrepi prisiljuje zavezance k doseganju skladnosti. V letu 2017 je ION, ki deluje v okviru IRSOP, na področju nadzora emisij snovi in toplote v vode izrekla 213 opozoril in izdala 250 inšpekcijskih odločb za odpravo neskladnosti, 18 prekrškovnih odločb in 11 plačilnih nalogov. Inšpektorji so v letu 2018 na tem področju opravili 360 rednih, 250 izrednih in 285 drugih pregledov. Izrekli so 65 opozoril in izdali 186 inšpekcijskih odločb za odpravo

neskladnosti, 10 prekrškovnih odločb in 3 plačilne naloge. Nadzor obremenjevanja okolja z industrijskimi in komunalnimi odpadnimi vodami se izvaja vsako leto na podlagi obvestil ARSO o ugotovitvah obratovalnih monitoringov v okviru rednih integriranih pregledov industrijskih zavezancev in KČN in na podlagi prijav onesnaženj. V letih 2017 in 2018 je bilo od vseh prijav in pobud, vloženih na ION, približno 9 % pobud in prijav, ki so se nanašale na področje nadzora urejanja voda in gospodarjenja z njimi. Inšpektorji so na tem področju v letu 2017 izrekli 149 opozoril in izdali 153 inšpekcijskih odločb za odpravo neskladnosti, 23 prekrškovnih odločb in 12 plačilnih nalogov. V letu 2018 so inšpektorji na tem področju izrekli 25 opozoril in izdali 111 inšpekcijskih odločb za odpravo neskladnosti, 17 prekrškovnih odločb in 9 plačilnih nalogov. ION je od julija 2017 do decembra 2018 izvedel akcijo nadzora nad rabo mineralne, termalne in termomineralne vode. Akcija je bila usmerjena zlasti na večje zavezance za rabo vode iz globokih termalnih vodonosnikov Murske in Krške kotline, kjer obstaja tveganje, da cilji doseganja dobrega količinskega stanja teh vodonosnikov ne bodo doseženi. V akciji je bil opravljen nadzor nad spoštovanjem zahtev 18 koncesijskih uredb, s katerimi se dovoljuje raba vode za potrebe kopaljšč, stekleničenje in ogrevanje iz skupaj 30 vrtin in zahtev v zvezi z odpadno vodo. Kar 10 zavezancev, torej več kot polovica od skupaj 18, krši zahteve v zvezi z odpadno vodo. Nekateri zavezanci kršijo več zahtev hkrati. Inšpektorji so v akciji nadzora ugotovili 4 kršitve odvajanja industrijske odpadne vode brez okoljevarstvenega dovoljenja (OVD), 7 kršitev prekoračitve z OVD dovoljenih količin odpadnih voda in dve kršitvi s koncesijsko uredbo dovoljenih količin odpadnih voda. Inšpekcija za okolje in naravo je od septembra do decembra 2017 izvedla Akcijo nadzora oskrbe s pitno vodo - poročanje občin o standardih opremljenosti. Predpis, ki ureja oskrbo s pitno vodo, med drugim določa standarde opremljenosti, kar pomeni, da določa, kje mora občina zagotoviti oskrbo z javnim vodovodom. Iz Informacijskega sistema javnih služb varstva okolja je bilo razvidno, da na dan 22.8.2017, 46 (21 %) od skupno 212 občin še ni ali ni v celoti izvedlo poročanja o standardih opremljenosti. Že v obdobju akcije nadzora je 31 občin že posredovalo ministrstvu manjkajoča poročila o standardih opremljenosti oz. manjkajoče podatke, ostali postopki so se zaključili kasneje.

- **Inšpektorat za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo:** MKGP je na MOP poročalo, se je v obravnavanem obdobju izvajal redni nadzor nad pravilno rabo živinskih in mineralnih gnojil ter rabo digestata in komposta na kmetijskih zemljiščih, še posebej v času prepovedi in na okoljsko občutljivih območjih kot so kraški svet, vodovarstvena območja (VVO), varstveni pasovi 1. in 2. reda ob vodotokih ter varovana območja. Preverjalo se je vodotesnost skladišč za živinska gnojila, gnojilne načrte oziroma evidence gnojenja ter kakovostni razred uporabljenega digestata na kmetijskih zemljiščih. V dokaznih postopkih se vsako leto odvzamejo tudi inšpekcijski vzorci tal za morebitno dokazovanje preseženih opozorilnih vrednosti težkih kovin in nekaterih obstojnih organskih polutantov, na VVO pa tudi raba nedovoljenih FFS in preseženih vrednosti nitratnega dušika.

- **Pomorska inšpekcija:** Pomorski inšpektorji so v obdobju oktober 2016 do september 2017 izvedli 145 inšpekcijskih pregledov. Inšpektorji za plovbo po celinskih vodah so v obdobju oktober 2016 do september 2017 izvedli 12 inšpekcijskih pregledov, ki so vključevali vsebine, povezane z varstvom voda. MOP ni prejelo podatkov za leto 2018.

- **Zdravstveni inšpektorat:** MZ je na MOP poročalo, da je v obravnavanem obdobju bilo v okviru inšpekcijskega nadzora opravljenih približno 2000 inšpekcijskih pregledov pri upravljavcih javnih vodooskrbnih sistemov. Ob pregledih so največkrat ugotavljali, da upravljavci niso vzpostavili učinkovitega notranjega nadzora, saj niso naredili ustrezne analize dejavnikov tveganja za njihove vodooskrbne sisteme. Pogosto niso pripravili ustreznega načrta za obveščanje uporabnikov oziroma niso izvajali ustreznega obveščanja uporabnikov v primerih omejitev uporabe vode ali vzdrževalnih del na sistemu za javno oskrbo s pitno vodo. Upravljavci niso zagotovili ustreznega odvzema vzorcev pitne vode, pri čemer sta obseg in frekvenca določena v njihovem notranjem nadzoru. V okviru teh inšpekcijskih pregledov je bilo skoraj 250 krat kontrolirano območje zajetja, pri tem so 40 krat ugotavljali neskladja, ki se nanašajo predvsem na neograjeno zajetja. Odvzetih je bilo okoli 150 vzorcev pitne vode.

58) Usmeritev inšpekcijskega nadzora (Šifra ukrepa: OS9b)

Nosilec in izvajalec ukrepa ja MOP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Usmeritev inšpekcijskega nadzora se izvaja na vodna telesa površinskih ali podzemnih voda v slabem stanju oziroma na vodna telesa, kjer se ocenjuje, da cilji ne bodo doseženi. Usmeritve se podajo v procesu priprave letnih programov dela Inšpektorata RS za okolje in prostor (IRSOP) - Inšpekcija za okolje in naravo, Inšpektorata RS za kmetijstvo, gozdarstvo, lovstvo in ribištvo (IRSKGLR) – Inšpekcije za kmetijstvo, Ribiške inšpekcije ter Pomorske inšpekcije (Uprava RS za pomorstvo). V obravnavanem obdobju so bile v pripravi strokovne podlage za usmeritev inšpekcijskega nadzora na vodna telesa površinskih ali podzemnih voda v slabem stanju. MOP in IRSOP sta izmenjala informacije in obravnavala nadaljne aktivnosti v zvezi z usmeritvami inšpekcijskega nadzora na področju voda.

59) Zdravstveno ustrezna pitna voda (Šifra ukrepa: OS11a)

Nosilec in izvajalec ukrepa ja MZ. S predpisi, ki urejajo pitno vodo, so določene zahteve, ki jih mora izpolnjevati pitna voda. Cilj zahtev je varovanje zdravja ljudi pred škodljivimi učinki zaradi kakršnegakoli onesnaženja pitne vode. Osnovne zahteve so izvajanje rednega monitoringa, da se ugotovi, ali je pitna voda zdravstveno ustrezna oziroma ali dosega zahtevano kakovost, zagotavljanje ustreznosti sistemov za oskrbo s pitno vodo in priprava in predložitev letnih poročil o kakovosti pitne vode. Pitna voda je zdravstveno ustrezna, če ne vsebuje mikroorganizmov, parazitov in njihovih razvojnih oblik v številu, ki lahko predstavlja nevarnost za zdravje ljudi, ne vsebuje snovi v koncentracijah, ki same ali skupaj z drugimi snovmi lahko predstavljajo nevarnost za zdravje ljudi, in je skladna s predpisanimi mejnimi vrednostmi kemijskih parametrov. V obravnavanem obdobju je MZ izvajalo naloge na področju kakovosti pitne vode in skladno z zahtevami Pravilnika o pitni vodi zagotavljalo monitoring pitne vode. Nosilec in izvajalec monitoringa je Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ). MZ je glede na spremembo EU direktive o pitni vodi iz leta 2015 izdalo spremembo pravilnika o pitni vodi. Nacionalni inštitut za javno zdravje je v skladu s predpisom, ki ureja pitno vodo, pripravil ali strokovno revidiral priporočila in mnenja, ki so namenjena tako uporabnikom pitne vode kot tudi upravljavcem vodovodov, lokalnim skupnostim in državnim organom. Poleg tega izvaja več projektov za pregledno obdelavo in prikaz podatkov o kakovosti pitne vode v Sloveniji (Zdravje v občini, geografski prikaz po naseljih). V okviru javnega razpisa za izbiro raziskovalnih projektov Ciljnega raziskovalnega programa v letu 2017 je bil izbran projekt z naslovom Analiza podatkov o kakovosti pitne vode iz lastne oskrbe s pitno vodo. Izvajanje projekta se je zaključilo spomladi 2019.

60) Sistem podeljevanja vodnih pravic (Šifra ukrepa: R1a)

Nosilec in izvajalec ukrepa ja MOP. Podeljevanje vodnih pravic, nadzor nad izdanimi vodnimi pravicami ter evidenca izdanih aktov o podelitvi vodne pravice so v pristojnosti ministrstva, pristojnega za vode. Pravico za vse vrste rabe vode podeli ministrstvo, pristojno za vode, na podlagi Zakona o vodah ob upoštevanju ostalih zakonov. V obravnavanem obdobju je bilo podeljenih 1392 vodnih pravic, poleg tega pa je bilo izvedenih tudi večje število sprememb, podaljšanj in prenehanj vodnih dovoljenj ter prenosov vodnih pravic. Na DRSV je bilo v obdobju med oktobrom 2016 in septembrom 2018, obravnavanih 2160 vlog in rešenih 2455 vlog, vezanih na postopek izdaje, spremembe, podaljšanja in prenehanja vodnega dovoljenja, prenosa vodne pravice in nadomestitve koncesijskih aktov. V obravnavanem obdobju so bile podeljene tri koncesije za proizvodnjo pijač. Za potrebe ogrevanja, rabe mineralne, termalne ali termomineralne vode, za proizvodnjo električne energije v hidroelektrarni z instalirano močjo, enako ali večjo od 10 MW, in za odvzem naplavin v tem obdobju ni bilo podeljenih novih koncesij.

61) Sistem za podporo odločanju o rabi voda (Šifra ukrepa: R1b1)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Ukrep obsega analizo obstoječe rabe voda, analizo količinskega stanja podzemnih voda, analizo razpoložljivih količin površinskih in podzemnih voda, analizo ranljivosti vodnega okolja in omejitve rabe voda. V sklopu izračuna karakterističnih pretokov se ob upoštevanju podnebnih sprememb oceni tudi referenčno hidrološko stanje voda. V okviru obdelave podatkov, vezanih na omejitve rabe vode, se upošteva varovana zaledja vodnih virov ter možnost njihove optimizacije in vključitev v sistem obvladovanja tveganj pri oskrbi s pitno vodo. V analizo se vključi tudi sektorske potrebe po rabi voda. Sistem za podporo odločanja o rabi voda se bo uporabljal zlasti za prikaz primernosti površinskih voda in razpoložljivosti podzemnih voda za nadaljnjo rabo voda na strateškem nivoju, podporo pri odločanju o rabi voda, podporo načrtovanju upravljanja voda in podporo pri oblikovanju cenovne politike na področju voda. Izvedba ukrepa je predvidena po korakih: 1. nadgradnja podatkovnih slojev s področja hidroloških, meteoroloških in hidrogeoloških podatkov, 2. pridobitev, analiza in priprava oz. nadgradnja podatkovnih slojev o vodnem okolju, režimih, območjih s posebnimi zahtevami, omejitvah rabe voda in drugo, 3. posodabljanje podatkov o sektorskih potrebah po rabi vode, 4. nadgradnja meril in pogojev za podeljevanje vodnih pravic glede na količinsko, kemijsko in ekološko stanje voda ter 5. vzpostavitev sistema za podporo odločanju o rabi voda (nakup strojno programske opreme in vzpostavitev sistema). V obravnavanem obdobju je bil z izvedbo naloge Razvojna podpora pri oblikovanju sistema za podporo odločanju o rabi voda izvedena nadgradnja meril in pogojev za podeljevanje vodnih pravic. V pripravi je projektna naloga za izdelavo spletne aplikacije, ki bo uporabnikom omogočala samostojno evidentiranje posebne rabe vode v skladu s Pravilnikom o evidentirani posebni rabi vode (Uradni list RS, št. 48/15). Na ARSO je bil vzpostavljen Ekspertno Numerični Sistem (ENS) za podporo odločanju o rabi podzemne vode na aluvialnih vodnih telesih.

62) Omejitve, prepovedi in pogoji rabe voda (Šifra ukrepa: R3a)

Omejitve, prepovedi in pogoji, ki se nanašajo na rabo vode, se izvajajo v okviru določb Zakona o vodah, kjer so določene splošne omejitve in pogoji, vezani na podelitev in izvajanje vodne pravice ter na upravljanje voda ter omejitve in pogoji odvzema naplavin. Določene omejitve in pogoje določajo tudi predpisi, ki urejajo komercialne ribnike, predpisi, ki urejajo vodovarstvena območja, in predpis, ki ureja načrta upravljanja voda na vodnih območjih Donave in Jadranskega morja.

63) Sistem oskrbe s pitno vodo (Šifra ukrepa: R4a)

Nosilec in izvajalec ukrepa so lokalne skupnosti. Oskrba s pitno vodo je v skladu s predpisi s področja varstva okolja zaradi posebnega pomena opredeljena kot obvezna občinska gospodarska javna služba. Izvaja se jo skladno z Operativnim programom oskrbe s pitno vodo, ki je eden temeljnih dokumentov za načrtovanje oskrbe prebivalstva s pitno vodo in doseganje ciljev iz Nacionalnega programa varstva okolja. Po podatkih SURS je bilo v 2017 za javni vodovod načrpane za 4,7 % več vode kot v 2016. Skoraj vsa voda (99,2 %) je bila načrpana iz podzemnih virov. Gospodinjstva so jo porabila približno enako količino kot v letu 2016, proizvodne in storitvene dejavnosti pa so je porabile za 11,4 % več kot v letu 2016. V letu 2017 je bilo za javni vodovod načrpanih 169,4 milijona m³ vode (ali za 4,7 % več kot v letu 2016). 168 milijona m³ vode je bilo načrpanih iz podzemnih virov od tega je bilo iz izvirov načrpanega 56,4 milijona m³ vode. Iz površinskih voda je bilo načrpanih 1,3 milijona m³ vode, to je za 11,5 % manj kot v prejšnjem letu. Gospodinjstva so v letu 2017 porabila 79 milijona m³ vode iz javnega vodovoda ali približno toliko kot v letu 2016, poslovni subjekti so je porabili 37,6 milijona m³ ali 11,4 % več kot v letu 2016. 5,9 milijona m³ dobavljene vode ni bilo obračunane (voda iz hidrantov, voda za gašenje požarov, voda za čiščenje cest itd.), kar je 29,3 % več kot v letu 2016. V omrežju se je izgubilo 46,9 milijona m³ vode ali 3,8 % več kot v letu 2016. Dolžina

celotnega vodovodnega omrežja v letu 2017 je bila 32.519 km, do konca leta 2017 pa je bilo na vodovodno omrežje priključenih 444.041 priključkov.

64) Vzpodbujanje učinkovite in trajnostne rabe vode (Šifra ukrepa: R5a)

Nosilec ukrepa je MOP. Uvajanje učinkovite in trajnostne rabe vode se izvaja preko različnih instrumentov, kot npr. izvajanje ukrepov Programa razvoja podeželja 2014-2020, izvajanja aktivnosti za zmanjšanje izgub v vodovodnih omrežjih, ki so v pristojnosti izvajalcev obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo, preko osveščanja uporabnikov s strani izvajalcev obvezne občinske gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo ter preko drugih instrumentov na področju varstva vodnih virov in okolja kot celote.

65) Zagotavljanje nadzora nad umetnim napajanjem ali bogatenjem vodnih teles podzemne vode (Šifra ukrepa: R6a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Nadzor nad umetnim napajanjem ali bogatenjem vodnih teles podzemnih voda se v skladu s predpisi s področja voda izvaja preko zahtev, ki se nanašajo na ohranjanje in uravnavanje vodnih količin, na posege v prostor, ki lahko vplivajo na vodni režim in stanje voda, in na pogoje in pravila ravnanja pri umetnem napajanju vodonosnikov na vodovarstvenih območjih. Pogoji in pravila ravnanja pri umetnem napajanju vodonosnikov na vodovarstvenih območjih se nanašajo zlasti na kakovost vode, ki umetno napaja vodonosnik, mesto umetnega napajanja, objekte za umetno napajanje, določitev meje območja vodonosnika, ki se umetno napaja, in varstvo zajetja v primeru umetnega napajanja na oddaljenosti manj kot 50 m od zajetja.

66) Vpeljava obvezne evidence vrtin in toplotnih izmenjevalcev vgrajenih pod površje tal (Šifra ukrepa: R6b1)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MZI. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Vrtine, ki posegajo v geološko podlago pod tlemi, predstavljajo pomemben podatek za izkoriščanje naravnih dobrin vode, mineralnih surovin in geotermalne energije. Prav tako predstavljajo pomemben podatek za pogoje temeljenja objektov, plazovitosti, oziroma preprečevanje geoloških tveganj. Zaradi navedenega so določeni podatki o vrtinah v javnem interesu in je treba vzpostaviti ustrezno evidenco, zlasti za podatke o mestu vgrajene vrtine, vsebini vrtine, ki je namenjena za prenos toplote, in podobno. Obveznost poročanja določenih podatkov o vrtinah je določena z zakonom, ki ureja rudarstvo, z vzpostavitvijo evidence teh podatkov pa se zagotovi nadzor nad tveganji zaradi nevidnosti vkopanih naprav, nad posledicami morebitnih medsebojnih vplivov na sosednja zajetja ter nad ustreznim opuščanjem teh naprav. V obravnavanem obdobju je MZI zagotovilo izvajanje tega ukrepa v okviru izvajanja nalog: "Izdelava bilance rabe geotermalne energije za leti 2016 in 2017" in "Vzdrževanje in posodobitev podatkov in prostorski pregledovalnik ENGIS s pregledno analizo potenciala plitve geotermalne energije po občinah in usmeritve za pripravo LEK-ov". Ti nalogi izvaja izvajalec rudarske javne službe v okviru Programa dela Geološkega zavoda Slovenije za potrebe MZI.

67) Vpeljava spodbud za geotermalne pare vrtin in drugi ukrepi za ustavljanje negativnih trendov v termalnih vodonosnikih (Šifra ukrepa: R6b2)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalci ukrepa so MOP, MZI, MKGP in povzročitelji obremenitev. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Sedanji posegi v geotermalne vodonosnike zaradi nepovratnega odvzema termalne vode povzročajo medsebojne vplive posameznih odzjemov in

možno tudi poslabševanje hidrogeoloških razmer. Najpomembnejši del termalne vode se nahaja v preko 2.000 m debelih peščeno meljnih plasteh severovzhodne Slovenije in do 2.000 globoko v karbonatnih kamninah na širšem območju Krške kotline, Posavskih gub in Cerknega. Zniževanje gladine termalne vode je zaznано v t. i. Murski termalni vodi v SV Sloveniji, visoko tveganje za ohranjanje dobrega stanja pa je zaznано tudi v Krško-brežiški termalni vodi na JV Slovenije. Za obstoječe rabe vode na navedenih vodonosnikih so v okviru aktov podelitve vodne pravice predvidene spodbude v primeru vračanja vode z reinjeksijo. Za nove vodne pravice in povečanje obsega rabe obstoječih vodnih pravic se predvidi obveznost reinjeciranja. V obravnavanem obdobju so bile v okviru spremembe uredb o koncesiji za rabo termalne vode vpeljane spodbude za koncesionarje, in sicer se višina plačila za koncesijo v primeru vračanja neonesnažene podzemne vode v vodonosnik za posamezno koledarsko leto lahko zmanjša do 80 %. ARSO pregleduje, strokovno presoja ter potrjuje triletne programe monitoringa koncesionarjev rabe termalne vode ter pregleduje letna poročila obratovalnih monitoringov rabe termalne vode koncesionarjev, ter na podlagi ugotovitev iz letnih poročil o monitoringu rabe termalne vode nudi usmeritve inšpekcijskem nadzoru za okolje in prostor. Optimizirano je bilo letno poročanje monitoringa s predložitvijo koncesionarjem predpisanega obrazca, zbrani in pregledani so podatki obratovalnih monitoringov rabe termalne vode. ARSO v sodelovanju GeoZS vzdržuje hidrogeološki matematični model toka podzemne vode in prenosa toplote v globokem geotermalnem telesu podzemne vode SV Slovenije.

68) Vključitev smernic s področja voda v postopek za pridobitev rudarske pravice (Šifra ukrepa: R6b3)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MZI. Temeljni ukrepi »b« dopolnjujejo oziroma nadgrajujejo aktivnosti, izhajajoče iz veljavnih predpisov oz. temeljnih ukrepov »a«. Zaradi zagotovitve pregleda nad posegi zaradi rudarskih objektov v podzemno vodo in njihovimi vplivi na podzemno vodo je treba vpeljati obveznost za imetnike rudarskih pravic in izvajalcev posegov z rudarskimi deli, da poročajo o pojavih vode, na katere naletijo pri izvajanju rudarskih del. Način beleženja oziroma poročanja je že pripravljen za vključitev v že obstoječe obveze. Pravna podlaga za tako obveznost izhaja iz zakona, ki ureja rudarstvo (način rudarjenja in predpisana dokumentacija). Izvajanje aktivnosti tega ukrepa je MZI v obravnavanem obdobju zagotovilo v okviru postopkov priprave in sprejemanja posameznih rudarskih koncesijskih aktov za izkoriščanje določene vrste mineralnih surovin na določenih pridobivalnih prostorih. Z vsako uredbo (rudarskim koncesijskim aktom) je zagotovljeno, da nosilec rudarske pravice za izkoriščanje zagotavlja: 1. ukrepe, s katerimi se dosejajo največje mogoče stopnje varstva okolja pred izpustom plinastih, tekočih ali trdnih snovi v zrak, tla, površinske ali podzemne vode, 2. ukrepe za varstvo voda, 3. ukrepe za preprečitev razlitja motornih olj in naftnih derivatov, 4. ukrepe, da se ne poslabšata stanje voda in vodni režim. Ta obveznost in nadzor nad njenim izvajanjem je med ministrstvom in nosilcem rudarske pravice urejena s koncesijsko pogodbo.

69) Varstvo pred škodljivim delovanjem voda (Šifra ukrepa: U1a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Varstvo pred škodljivim delovanjem voda vključuje izvedbo ukrepov načrta zmanjševanja poplavne ogroženosti na 17 porečjih in povodjih, na katerih se nahaja 61 območij pomembnega vpliva poplav. Z načrtom zmanjševanja poplavne ogroženosti so za ta območja določeni protipoplavni ukrepi. Varstvo pred škodljivim delovanjem voda zajema tudi izvedbo drugih ukrepov na celotnem območju Slovenije, in sicer izvedbo gradbenih in negradbenih ukrepov, gradnjo vodne infrastrukture za zagotavljanje poplavne varnosti, izvajanje obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda in sanacijo posledic škodljivega delovanja voda. V obravnavanem obdobju je DRSV intenzivno pristopila k pripravi projektno-investicijske dokumentacije, potrebne za realizacijo ukrepov za zmanjševanje poplavne ogroženosti. Pristopilo se je k pripravi medobčinskih sporazumov za 14 občin, vezanih na skupno izvajanje in financiranje protipoplavnih ureditev. Direkcija je, v okviru sredstev kohezijskih skladov, pristopila tudi k pripravi projektov za tri območja, ki se bodo urejala v okviru

državnih prostorskih načrtov, in sicer za projekte "Protipoplavna ureditev porečja Gradašnice – I. faza", "Protipoplavna ureditev porečja Selške Sore (do kraja Dolenja vas) – zmanjševanje poplavne ogroženosti OPVP Železniki" in "Zagotovitev poplavne varnosti porečja Drave – Območje Meže z Mislinjo". Intenzivno se izvajajo tudi negradbeni ukrepi, ki izhajajo iz Načrta zmanjševanja poplavne ogroženosti. Gre zlasti za ukrepe določanja in upoštevanja poplavnih območij (vključno z določevanjem vodnih količin), identifikacije, vzpostavitve in ohranitve razlivnih površin visokih voda, prilagoditve rabe zemljišč v porečjih, vzpostavitve in vodenja evidenc s področja poplavne ogroženosti, izobraževanja in ozaveščanja o poplavni ogroženosti ter dokumentiranja in analize poplavnih dogodkov.

70) Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin (Šifra ukrepa: U2a)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MOP. Ohranjanje in uravnavanje vodnih količin vključuje zagotavljanje količinske, časovne in prostorske razporeditve vode z izvajanjem letnih programov dela obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda na področju obratovanja in vzdrževanja vodne infrastrukture za ohranjanje in uravnavanje vodnih količin, z upoštevanjem omejitev in pogojev v okviru podeljenih vodnih pravic (vodna dovoljenja in koncesije) in z načrtovanjem vodne infrastrukture za zagotovitev količinske, časovne in prostorske razporeditve vode na podlagi potreb rabe voda. V obravnavanem obdobju se je, skozi letne plane obveznih državnih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda, izvedlo aktivnosti v skupnem znesku 4,1 mio EUR za leto 2017 in 8,6 mio EUR za leto 2018.

71) Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč (Šifra ukrepa: U3a)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalci ukrepa so MOP, lastnik vodnega in priobalnega zemljišča, imetnik vodne pravice. Vzdrževanje vodnih in priobalnih zemljišč se zagotavlja z izvajanjem obvezne državne gospodarske javne službe urejanja voda, obveznostjo lastnika vodnega ali priobalnega zemljišča, da zagotavlja košnjo in odstranjevanje prekomerne zarasti na bregovih ter odstranjevanje plavja, odpadkov in drugih opuščenih ali odvrženih predmetov in snovi iz površinskih voda in z vodnih ter priobalnih zemljišč ob vodah 2. reda, ter obveznostjo imetnika vodne pravice, da zagotavlja košnjo in odstranjevanje prekomerne zarasti na bregovih ter odstranjevanje plavja, odpadkov in drugih opuščenih ali odvrženih predmetov in snovi iz površinskih voda in z vodnih ter priobalnih zemljišč na območju izvajanja vodne pravice. V obravnavanem obdobju se je, skozi letne plane obveznih državnih gospodarskih javnih služb na področju urejanja voda, izvedlo aktivnosti v skupnem znesku 13,3 mio EUR za leto 2017 in 14.4 mio EUR za leto 2018.

4. Izvajanje ukrepov - DOPOLNILNI UKREPI

Dopolnilni ukrepi (DUDDS) so ukrepi, ki so bili sprejeti s Programom ukrepov upravljanja voda v letu 2016 in so potrebni zaradi doseganja dobrega stanja voda. Ukrepi so za vodna telesa površinskih voda (v nadaljnjem besedilu: VTPV) in vodna telesa podzemnih voda (v nadaljnjem besedilu: VTPodV) opredeljeni na podlagi ocene verjetnosti, da okoljski cilji leta 2021 ne bodo doseženi.

72) Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva rabe tal v obrežnem pasu na stanje voda (Šifra ukrepa: DUDDS4)

Nosilci ukrepa so MOP, MKGP, MZI in koncesionarji. Izvajalci ukrepa so MOP, MKGP, MZI in povzročitelji obremenitve. Zaradi izboljšanja ekološkega stanja voda je na vodnih telesih površinskih voda, kjer je prepoznana pomembna obremenitev zaradi spremenjene rabe tal v obrežnem pasu in se le ta zrcali tudi v zmernem, slabem ali zelo slabem ekološkem stanju,

treba izvesti ukrepe za zmanjšanje negativnega vpliva spremenjene rabe tal. V okviru ukrepa je predvidena priprava strokovnih podlag, kjer se opredelijo ustrezni tehnični ukrepi, pri čemer se preveri tudi predvideno izvajanje drugih ukrepov za izboljšanje stanja voda. Izvajanje povezujočih se ukrepov se medsebojno uskladi ter na takšen način zagotovi celovita obravnava problematike stanja voda na določenem vodnem telesu površinske vode. Na vodnih telesih površinskih voda, kjer je spremenjena raba tal v obrežnem pasu problematična tako z vidika hidromorfoloških obremenitev kot z vidika razpršenega onesnaženja, se problematika obravnava v okviru ukrepa »Dopolnilni ukrepi za zmanjšanje razpršenega onesnaževanja površinskih voda s fitofarmaceutskimi sredstvi v kmetijstvu (DUDDS23)«. Pri izvajanju ukrepov se posebna pozornost nameni tudi problematiki odstranjevanja in preprečevanja širjenja ter vnosa tujerodnih vodnih organizmov. V obravnavanem obdobju je DRSV zagotovila parcialne aktivnosti v okviru priprave strokovnih mnenj glede zožanja priobalnih zemljišč z vidika vpliva na stanje voda in z vidika skladnosti s cilji upravljanja z vodami. Strokovna mnenja predstavljajo podlago za pripravo predpisov, ki urejajo spremembe zunanje meje priobalnega zemljišča, in se pripravljajo na podlagi predlogov nosilcev prostorskega načrtovanja. DRSV določila iz ukrepa DUDDS4 vključuje tudi v pripravo strokovnih mnenj glede izvedenih presoj vplivov na stanje voda in v pripravo usmeritev za izvajanje posegov v vodna in priobalna zemljišča. MZI na MOP o izvedenih aktivnostih na ukrepu ni poročalo. MKGP je na MOP poročalo, da v obravnavanem obdobju s strani MOP v usklajevanje še niso prejeli strokovne podlage.

73) Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva regulacij in drugih ureditev vodotokov, zadrževalnikov, jezer in obalnega morja na stanje voda (Šifra ukrepa: DUDDS5.2)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalci ukrepa so MOP, MKGP, MZI in povzročitelji obremenitev. Zaradi izboljšanja ekološkega stanja voda je na vodnih telesih površinskih voda, kjer je prepoznana pomembna obremenitev zaradi regulacij ali drugih ureditev in se le ta zrcali tudi v zmernem, slabem ali zelo slabem ekološkem stanju, treba izvesti ukrepe za zmanjšanje negativnega vpliva regulacij ali drugih ureditev. V okviru ukrepa je predvidena priprava strokovnih podlag, kjer se opredelijo ustrezni tehnični ukrepi in nosilec stroškov tehničnih ukrepov po načelu »plača povzročitelj obremenitve«. Na posameznem vodnem telesu površinskih voda se opredeljeni tehnični ukrepi izvedejo in v nadaljevanju vzdržujejo. Z ukrepom se prednostno naslavljajo tista vodna telesa površinskih voda, kjer so ukrepi najverjetneje tehnično izvedljivi (npr. kjer je razpoložljiv prostor za izvedbo ukrepa) in imajo sinergične učinke tako z vidika ciljev vodne, habitatne kot tudi poplavne direktive ter z vidika ciljev Programa upravljanja rib v celinskih vodah Republike Slovenije do leta 2021. Tehnična izvedba obnove se izvede na enem do dveh pilotnih lokacijah, ki se določijo v soglasju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, in drugimi pristojnimi soglasodajalci. Tehnična izvedba sonaravne ureditve vodotoka se izvede na lokacijah, ki se prav tako določijo v soglasju z ministrstvom, pristojnim za kmetijstvo, in drugimi pristojnimi soglasodajalci. V primeru pridobitve evropskih sredstev se ukrep izvede tudi na drugih vodnih telesih površinskih voda, kjer bi obnova ali sonaravna ureditev vplivala na izboljšanje stanja ali hkratno izboljšanje stanja in izboljšanje stanja habitatov v odvisnosti od vode. Pri izvajanju ukrepov se posebna pozornost nameni tudi problematiki odstranjevanja in preprečevanja širjenja ter vnosa tujerodnih vodnih organizmov. Za kmetijska zemljišča, za katera se ugotovi, da bodo predmet izvedbe ukrepa, se prouči možnost odkupa ali zamenjave z drugimi zemljišči. Izvedba ukrepa je predvidena po korakih: 1. priprava strokovne podlage za opredelitev prednostnih območij v sodelovanju z relevantnimi nosilci urejanja prostora, 2. priprava projektne dokumentacije za opredelitev izvedljivih tehničnih ukrepov za posamezno vodno telo površinske vode, 3. tehnična izvedba ukrepa (za posamezno vodno telo površinske vode), 4. vzdrževanje izvedenih del in 5. izvedba monitoringa na reprezentativnem monitoring mestu za presojo učinka izvedenega ukrepa. V obravnavanem obdobju je DRSV določila glede izvajanja ukrepa DUDDS5.2 vključevala v pripravo strokovnih mnenj glede izvedenih presoj vplivov na stanje voda in v pripravo usmeritev za izvajanje

posegov v vodna in priobalna zemljišča. Priprava strokovne podlage za opredelitev prednostnih območij v sodelovanju z relevantnimi nosilci urejanja prostora se še ni pričela.

74) Izvedba ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva osuševanja zemljišč na stanje voda (Šifra ukrepa: DUDDS26)

Nosilec in izvajalec ukrepa je MKGP. Na vodnih telesih površinskih voda, na katerih je prepoznana pomembna obremenitev zaradi osuševanja zemljišč in se le ta zrcali tudi v zmernem, slabem ali zelo slabem ekološkem stanju, je treba izvesti ukrepe za zmanjšanje negativnega vpliva osuševanja zemljišč na ekološko stanje voda. V okviru ukrepa se v prvem koraku izdelajo strokovne podlage, v okviru katerih se ugotovi, ali je osuševalni sistem še potreben za nadaljnjo kmetijsko proizvodnjo ali zaradi različnih razlogov (npr. znižanje gladine podzemne vode) osuševalni sistem ni več potreben. Če se ugotovi, da osuševalni sistem ni več potreben, se vzdrževanje osuševalnega sistema opusti, osuševalni sistem pa se administrativno ukine. Če pa se ugotovi, da je osuševalni sistem še vedno potreben, se preučijo možnosti za izvedbo kompenzacijskih ukrepov (npr. izgradnja usedalnikov drobnega sedimenta na iztokih drenažnih jarkov v vodotok, vzpostavitev manjših retencijskih površin, vzpostavitev vegetacijskih pasov za upočasnitev površinskega odtoka, čistilnih gred), pri čemer se za določeno vodno telo površinskih voda preveri tudi predvideno izvajanje drugih ukrepov za izboljšanje stanja voda. Izvajanje povezujočih se ukrepov se medsebojno uskladi ter na takšen način zagotovi celovita obravnava problematike stanja voda na določenem vodnem telesu površinske vode. Glede na ugotovljene možnosti se kompenzacijski ukrepi tudi izvedejo. V okviru dosedanjih analiz so bili oblikovani pogoji za določitev prednostnih območij, ki upoštevajo tako cilje na področju upravljanja voda kot varstvo kmetijskih zemljišč. Na podlagi teh pogojev sta kot prednostni območja prepoznani vodni telesi VT Ščavnica zadrževalnik Gajševsko jezero-Gibina (SI434VT9) in VT Ledava zadrževalnik Ledavsko jezero-sotočje z Veliko Krko (SI442VT91). V okviru ukrepa se pripravijo tudi smernice za vzdrževanje osuševalnih sistemov glede na okoljske cilje za vode. Izvedba ukrepa je predvidena po korakih: 1. priprava strokovnih podlag za izvedbo tehničnih ukrepov za zmanjšanje negativnega vpliva osuševanja zemljišč na stanje voda (preučitev ohranitve/opustitve osuševalnega sistema, izdelava smernic za vzdrževanje osuševalnih sistemov, izdelava strokovnih podlag za izvedbo kompenzacijskih ukrepov), 2. izvedba tehničnih ukrepov in po potrebi vzdrževanje ter 3. izvedba monitoringa na reprezentativnem monitoring mestu za presojo učinka izvedenega ukrepa. V obravnavanem obdobju se ukrep še ni pričel izvajati.

75) Ukrepi za zmanjšanje razpršenega onesnaževanja voda s hranili v kmetijstvu (Šifra ukrepa: DUDDS2)

Nosilec ukrepa je MKGP. Izvajalca ukrepa sta MKGP in MOP. Program razvoja podeželja Republike Slovenije 2014 – 2020 (v nadaljnjem besedilu: PRP 2014-2020) določa ukrepe, s katerimi se zagotavlja izboljšanje biodiverzitete, izboljšanje stanja voda in tal, konkurenčnost kmetijskega sektorja, socialno vključenost in lokalni razvoj podeželskih območij. Ukrepi PRP 2014-2020, ki prispevajo k zmanjšanju onesnaževanja površinskih in podzemnih voda s hranili in zmanjšanju negativnega vpliva intenzivne kmetijske rabe tal na stanje površinskih in podzemnih voda, so zlasti ukrepi, ki se nanašajo na področja kolobarjenja, ozelenjevanja, gnojenja z živinskimi gnojili, zelene površine oziroma travinje, obdelavo tal, gnojenje ter svetovanje, živinorejo in erozijo tal. V okviru ukrepa je predvidena prednostna podpora in optimizacija izvajanja ukrepov PRP 2014-2020, ki imajo glede na ugotovljeno strokovno učinkovitost največje pozitivne učinke na stanje površinskih in podzemnih voda. Izvedba ukrepa je predvidena po korakih: 1. izbira učinkovitih ukrepov s področja varovanja voda in osvežitev območij, kamor se cilja z ukrepi za doseganje dobrega stanja ali potenciala, 2. izvajanje ukrepa znotraj sheme PRP 2014-2020 na območjih, kjer je slabo stanje zaradi kmetijstva, in 3. nadzor izvajanja ukrepa. V obravnavanem obdobju je MKGP izvajalo ukrepe iz Programa razvoja

podeželja RS za obdobje 2014-2020 (PRP 2014–2020), ki prispevajo k zmanjšanju onesnaževanja s hranili in imajo pozitivne učinke na stanje voda in se nanašajo na naslednja področja: kolobarjenje, ozelenjevanje, gnojenje z živinskimi gnojili, obdelava tal, gnojenje/svetovanje, erozija tal. Ukrepi PRP 2014 - 2020 so ocenjeni na 59.182.304,97 EUR, od tega kolobarjenje 9.604.690 EUR, ozelenjevanje 21.491.108 EUR, gnojenje z živinskimi gnojili 2.958.308 EUR, obdelava tal 2.058.197 EUR, Gnojenje/svetovanje 18.410.426 EUR/4.469.836,97 EUR (od tega individualna svetovanja za ukrep KOPOP: 2.072.145,47 EUR vse prevzete obveznosti po pogodbah) in erozija tal 189.739 EUR.

76) Dopolnilni ukrepi za zmanjšanje razpršenega onesnaževanja površinskih voda s fitofarmaceutskimi sredstvi v kmetijstvu (Šifra ukrepa: DUDDS23)

Nosilec ukrepa je MKGP. Izvajalca ukrepa sta MKGP in MOP. PRP 2014-2020 določa ukrepe za zmanjšanje razpršenega onesnaževanja površinskih in podzemnih voda s FFS iz kmetijskih virov. V okviru ukrepa je predvideno spodbujanje prednostnega izvajanja ukrepov, ki prispevajo k zmanjšanju onesnaževanja površinskih in podzemnih voda s fitofarmaceutskimi sredstvi, zlasti s spodbujanjem uporabe le tistih fitofarmaceutskih sredstev, ki so v skladu s predpisi, ki določajo vodovarstvena območja, dovoljena na najožjih vodovarstvenih območjih, in spodbujanjem nakupa novih naprav za nanašanje FFS ter naprav za razkuževanje semen s fitofarmaceutskimi sredstvi. V okviru ukrepa je nadalje predvidena priprava predlogov pravilnikov ter sprememb in dopolnitev pravilnikov v skladu z zakonom, ki ureja FFS, v zvezi z vrstami in tehničnimi zahtevami za naprave za nanašanje fitofarmaceutskih sredstev, območji, višino, gostoto in mesti zasaditve ter izborom vegetacije ob površinskih vodah, ki preprečuje zanašanje, spiranje ali odtekanje fitofarmaceutskih sredstev, vrsto fitofarmaceutskih sredstev in načinom njihove uporabe zaradi zmanjševanja tveganja za onesnaževanje vodnega okolja in pitne vode in uporabo fitofarmaceutskih sredstev. Ukrep vključuje tudi sodelovanje pri morebitni nadgradnji Nacionalnega akcijskega programa za doseganje trajnostne rabe fitofarmaceutskih sredstev za obdobje 2012–2022 zaradi usmerjanja izvajanja ukrepov na prispevna območja vodnih teles površinskih voda ali območja vodnih teles podzemnih voda, kjer je ugotovljeno slabo stanje in hkrati ugotovljena pomembna obremenitev zaradi kmetijstva, in informiranje ter izobraževanje kmetijsko svetovalnih služb v okviru že vzpostavljenih mehanizmov izobraževanja kmetijskih svetovalcev z vsebinami o onesnaževanju voda s fitofarmaceutskimi sredstvi. V obravnavanem obdobju je Uprava za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin (UVHVVR) izvajala preventivne ukrepe s področja varovanja voda pred nesnaženjem s FFS v skladu z EU in slovensko zakonodajo: določanje uporabe FFS, določanje varnostnih pasov pri registraciji FFS, določanje pravil za pravilno rabo FFS in integrirano varstvo rastlin, usposabljanje in osveščanje uporabnikov, nadzor nad napravami za nanašanje FFS in nad uporabo FFS. Še pred obravnavanim obdobjem je bil oblikovan ukrep KOPOP PRP 2014–2020 VOD_FFS, kjer je dovoljena uporaba samo fitofarmaceutskih sredstev, ki so dovoljena na najožjih vodovarstvenih območjih. V okviru zahteve se uporabljajo samo določena fitofarmaceutska sredstva (aktivne snovi), ki so dovoljena na najožjih vodovarstvenih območjih iz predpisov, ki urejajo vodovarstvena območja za vodna telesa vodonosnikov. Aktivne snovi, ki jih je na teh območjih prepovedano uporabljati, so: bentazon, s–metolaklor, terbutilazin, metamitron, izoproturon, mcpp, mcpp–p, mcpa, dimetenamid, kloridazon, tritosulfuron, nikosulfuron, rimsulfuron, flurokloridon, petoksamid, klopivalid, dikloprop–p, metalaksil–m, metazaklor, dicamba, metribuzin, flufenacet, dimetaklor, klorotalonil, klorantraniliprol, triasulfuron. Ukrep se sofinancira s strani PRP 2014–2020, ukrep KOPOP (proračun RS – MKGP 25 %, EKSRP 75 %) v višini 3.178.070 EUR.

77) Priprava predloga aktivnosti ukrepov za vodna telesa površinskih voda v slabem stanju zaradi onesnaževanja voda (Šifra ukrepa: DUDDS27)

Nosilec ukrepa je MOP. Izvajalca ukrepa sta MOP in povzročitelj obremenitve. Za vodna telesa površinskih voda, kjer je ugotovljeno slabo stanje glede na posamezen parameter kemijskega ali ekološkega stanja, hkrati pa pomembne obremenitve, ki povzročajo tako stanje, na podlagi razpoložljivih podatkov še niso ugotovljene, se izvede podrobnejše analize obremenitev in vplivov na prispevnem območju zadevnega vodnega telesa površinskih voda. Predmet obravnave so vodna telesa površinskih voda, kjer je ugotovljeno slabo stanje zaradi povišanih koncentracij tributilkostrovih spojin, in sicer gre za vodna telesa morja, za katera so ukrepi vključeni v Načrt upravljanja z morskim okoljem, ali zmerno ekološko stanje na podlagi posameznega ali več elementov kakovosti ekološkega stanja površinskih voda. Izvedba ukrepa je predvidena po korakih: 1. podrobnejša analiza značilnosti, 2. priprava predloga drugih aktivnosti z namenom zmanjševanja vpliva obremenitev na kakovost voda in Priprava predloga stroškovno učinkovitih ukrepov za izboljšanje ekološkega stanja (spisek možnih ukrepov, izvedba analize stroškovne učinkovitosti ukrepov, časovni in izvedbeni načrt za vsak posamezni ukrep, ocena predvidenih stroškov za izvedbo posameznih ukrepov, ocena predvidenih učinkov posameznega ukrepa) in 3. izvedba aktivnosti. V obravnavanem obdobju se ukrep še ni pričel izvajati.

78) DUDDS28 – Priprava predloga ukrepov za vodna telesa površinskih voda v slabem stanju za reševanje problemov v kvaliteti vode zaradi povišanih koncentracij sulfata

Nosilec in izvajalec ukrepa je povzročitelj obremenitve. Na vodnem telesu površinskih voda VT Hudinja Nova Cerkev – sotočje z Voglajno (SI1688VT2) so prisotne povečane koncentracije sulfata, zaradi katerih to vodno telo ne dosega dobrega ekološkega stanja. Pomembne obremenitve, ki povzročajo slabo ekološko stanje, so na podlagi razpoložljivih podatkov točkovni viri emisij sulfata. Ocenjuje se, da gre za onesnaževanje voda zaradi emisij iz proizvodnje titanovega dioksida. V okviru ukrepa se izdela podrobnejša analiza obremenitev in vplivov, zlasti analiza vpliva onesnaževanja iz proizvodnje titanovega dioksida. Izvedba ukrepa je predvidena po korakih: 1. analiza značilnosti vodnega telesa v slabem stanju zaradi povišanih koncentracij sulfata ter priprava predloga aktivnosti in 2. priprava predloga stroškovno učinkovitih ukrepov za izboljšanje ekološkega stanja (spisek ukrepov, analiza stroškovne učinkovitosti ukrepov, časovni in izvedbeni načrt za vsak posamezni ukrep, ocena predvidenih stroškov za izvedbo posameznih ukrepov, ocena predvidenih učinkov posameznega ukrepa, preveritev tehnične izvedljivosti). V obravnavanem obdobju se ukrep še ni pričel izvajati.